

The logo for Rambøll, featuring the word "RAMBØLL" in a bold, white, sans-serif font. The letter "O" is stylized with a blue checkmark-like shape inside it. The logo is set against a white rectangular background.

Bright ideas.
Sustainable change.

Kundeundersøkelse Bravo Intro

Analyserapport

Innhold:

1. Analyseramme
2. Hovedfunn
3. Status
4. Avhengige variabler
5. Analysemodell og innhold i spørreundersøkelsen
6. Topp og bunn
7. Fremstilling av funn etter svarkategori
8. Forbedringspunkter
9. Kvalitative funn: intervjuer
10. Oppsummering

Evaluering av Bravo Intro: Analyseramme

FORMÅL

- Å undersøke hvilke konsekvenser og utbytte verktøyet gir for ansatte og barn.
- Å undersøke styrker ved verktøyet.
- Å evaluere i hvilken grad verktøyet har blitt benyttet og i hvilken grad det er benyttet etter hensikten.
- Å undersøke hva som har vært eventuelle barrierene for å benytte verktøyet.
- Å undersøke eventuelle forbedringspunkter ved verktøyet.

GRUNNLAG FOR ANALYSE

- I denne rapporten presenteres resultater fra spørreundersøkelsen og intervjuene. En tolkning av resultatene vil suppleres med sitater fra spørreundersøkelsen og intervjuene.
- Spørreundersøkelsen har blitt benyttet til å innhente svar der vi allerede kjenner utfallsrommet og der svarkategoriene er kjente og av et begrenset antall. Funnene fra spørreundersøkelsen avdekker spesielt grad av bruk og utbytte i form av nytte og konsekvenser for barn og voksne.
- Intervju har blitt benyttet for spørsmål der vi i utgangspunktet ikke har kjent utfallsrommet og undersøker en forklaring. Dette er gjerne spørsmål som starter med «Hvorfor» eller «Hvordan». Dette gir grunnlag for å besvare effekt og utbytte, samt forklaringer til hva som fremmer og hemmer bruk og nytte.

DATA

- For å dekke analyseområdene har det blitt gjennomført **en spørreundersøkelse og 15 intervjuer**.
- Spørreundersøkelsen har blitt sendt ut til alle enheter som har mottatt Bravo Intro.
- Intervjuer har blitt gjennomført med et utvalg enheter som i ulik grad har benyttet verktøyet.
- En kombinasjon av disse tilnærmingene ligger til grunn for å besvare både omfang av ulik type bruk, samt nytte og forklaringer til hva som fremmer og hemmer bruk og nytte.

Analysemodell og innhold i spørreundersøkelsen

INNHALDET I SPØRREUNDERSØKELSEN

Modellen kartlegger relevante forhold ved bruk og utbytte av Bravo Intro ved hjelp av ulike typer spørsmål. I spørreundersøkelsen har vi ønsket å avdekke hvor ofte verktøyet benyttes, om det er systematikk i bruken, styrker ved verktøyet, og hva som er den oppfattede nytteverdien. Dette kan sammenfattes i følgende avhengige variabler: Nytteverdi, grad av tilfredshet med Bravo Intro og anbefalingsverdi

SPØRSMÅLENE OPPBYGNING

Spørsmålene i undersøkelsen er i hovedsakelig stilt på en skala fra 1 til 5 der 1 tilsvarer «Helt uenig» eller «Svært misfornøyd» og 5 tilsvarer «Helt enig» eller «Svært fornøyd. I tillegg har det vært mulig å svare «Vet ikke/ikke relevant».

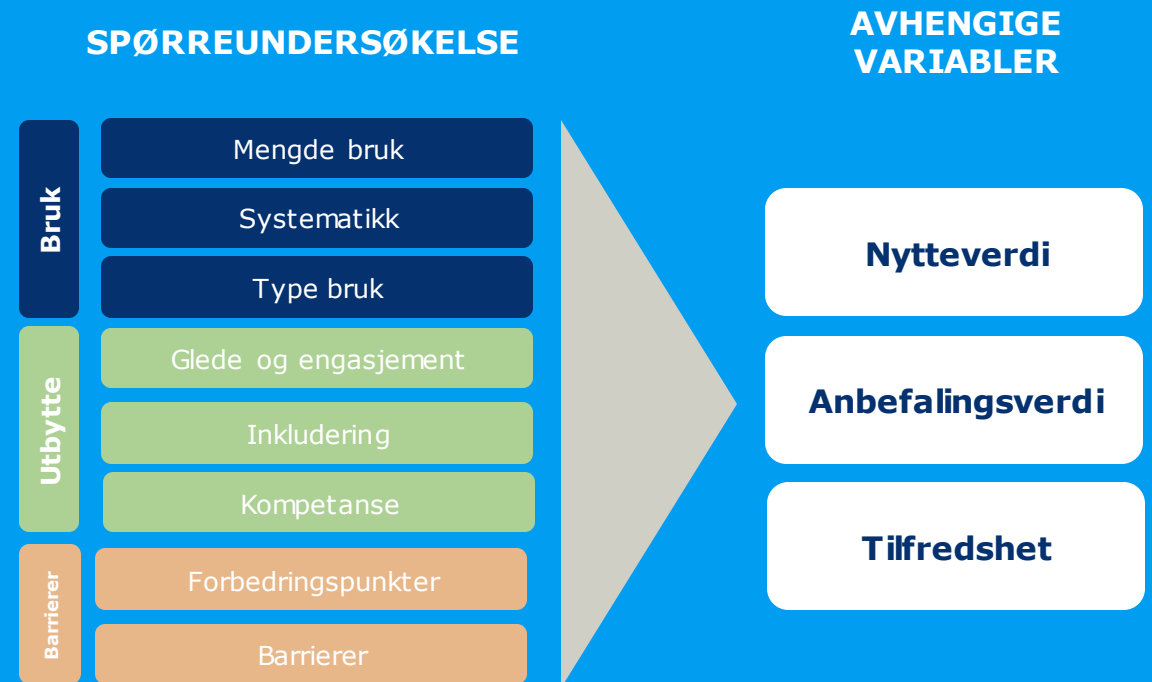
DATA

Spørreundersøkelsen har blitt sendt ut til alle enheter som har mottatt Bravo Intro. Hver enhet har mottatt en individuell lenke, slik at vi har hatt muligheten til å følge opp og sendt påminnelser på e-post.

HOVEDFUNN

De aller fleste er tilfreds med Bravo Intro og opplever nytteverdi av verktøyet.

Respondenter som svarer at de bruker Bravo Intro mye er generelt mer tilfreds og skårer høyere på blant annet nytteverdi og Bravo Intros evne til å skape engasjement og inkludering.

Hovedfunn

Totalt sett er de aller fleste som bruker Bravo Intro fornøyd og opplever verktøyet som nyttig. Samtidig viser undersøkelsen at det er en stor andel som ikke har kommet i gang med den systematiske bruken.

Respondenter som oppgir at de har brukt verktøyet mye, svarer mer positivt på spørsmålene sammenlignet med respondenter som oppgir at de har brukt verktøyet litt. Dette kan tyde på at jo mer man har benyttet Bravo Intro, desto høyere nytteverdi ser man av verktøyet.

Respondentene er særlig fornøyd med Bravo Intro i arbeidet med barnas ord- og begrepsforståelse. Flere trekker frem at Bravo Intro er nyttige for å skape felles forståelse, trygghet og mestring.

Det er visse forskjell i bruk mellom skole og barnehage. Bruken av verktøyet er noe mer systematisk og rutinebasert i barnehagen. Noen av respondentene fra skole poengterer at Bravo Intro ikke helt treffer en eldre målgruppe og skulle ønske den i større grad var tilpasset skolehverdagen.

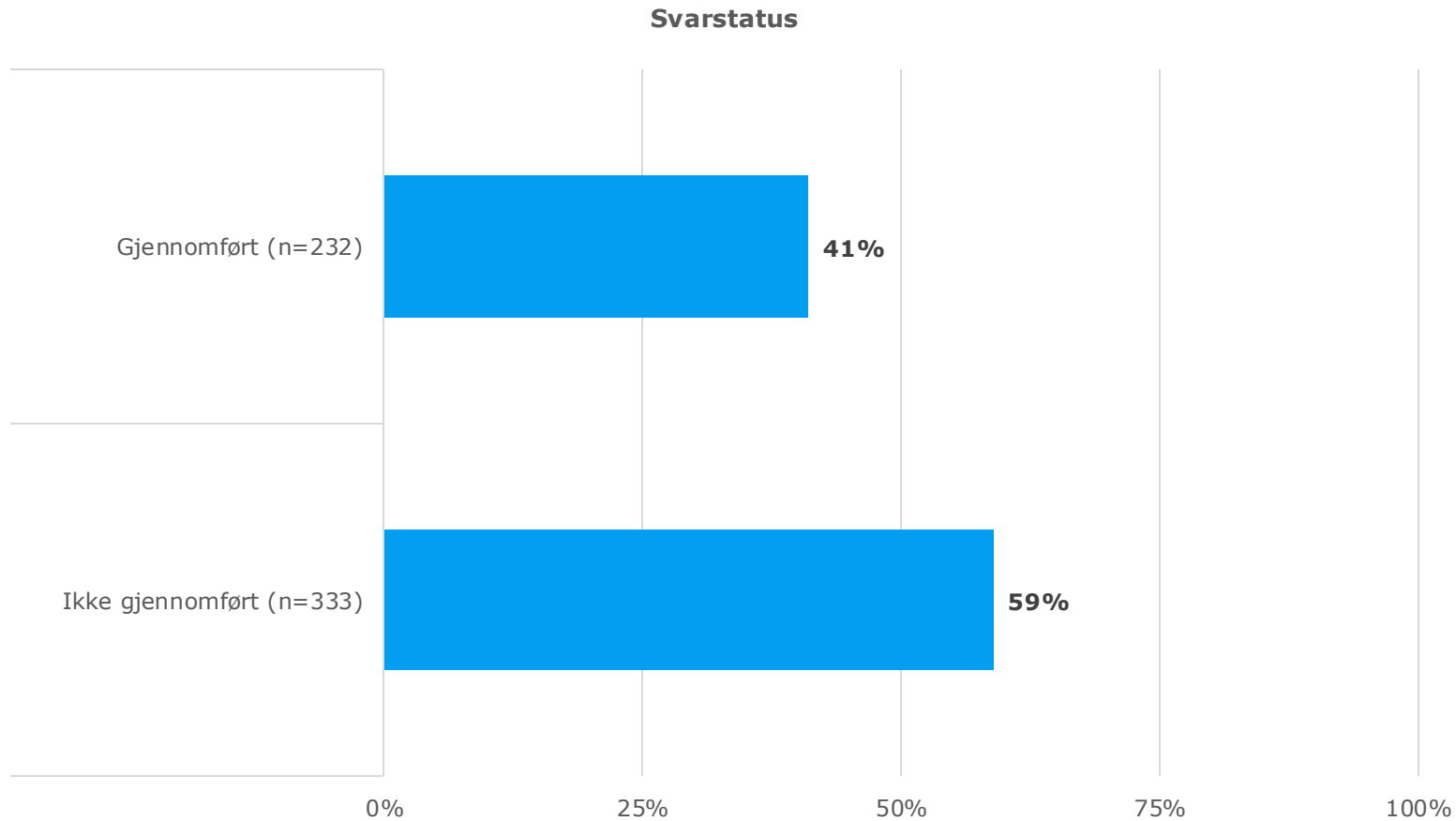

Over halvparten av respondentene oppgir at barna syntes Bravo Intro er gøy og at det skaper engasjement.

12 % av respondentene som har mottatt Bravo Intro har ikke fått brukt verktøyet enda. Kapasitet og tid blir trukket frem som barrierer.

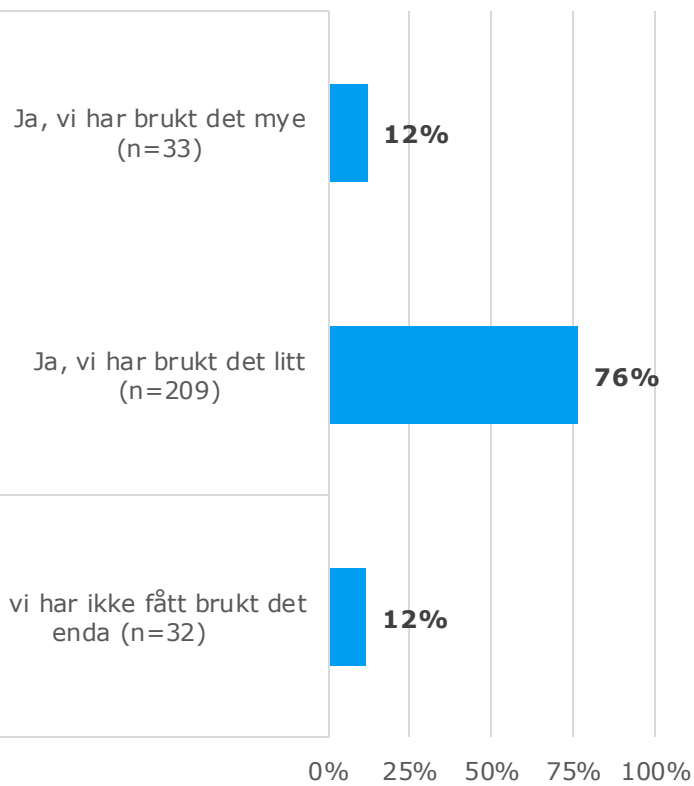
41 % gjennomførte undersøkelsen

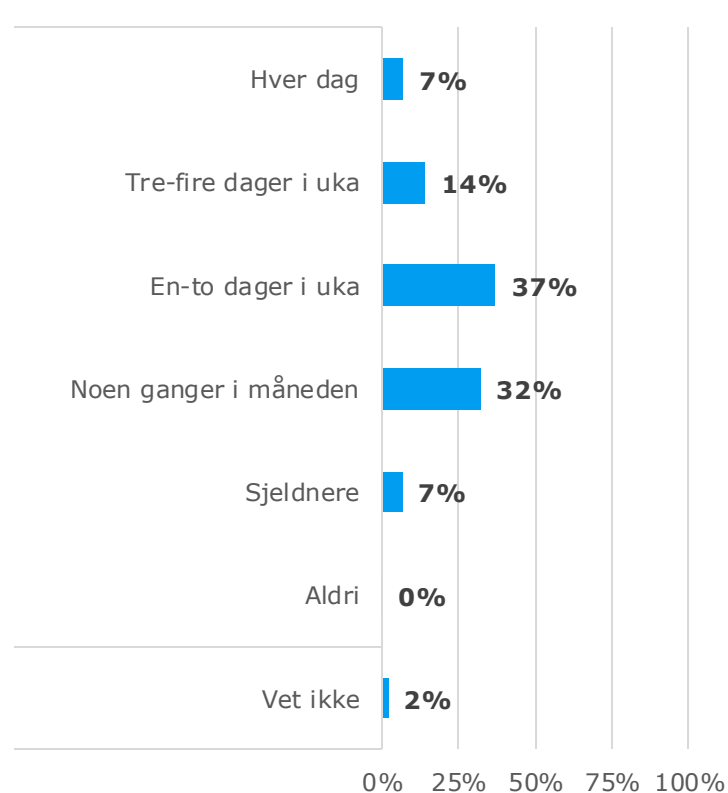
- 232 personer har gjennomført spørreundersøkelsen. Av disse er flesteparten fra enten barnehage eller skole. Dette utgjør 41% av enhetene som mottok undersøkelsen.

Kun 12 % svarer at de har brukt Bravo Intro mye

Har dere brukt Bravo Intro i løpet av det siste året?

Hvor ofte benytter/benyttet dere Bravo Intro?

- Figurene til venstre viser en oversikt over mengde bruk av Bravo Intro blant respondentene i undersøkelsen.

- 76 % av respondentene oppgir at de har brukt Bravo Intro litt og 12 % oppgir at de har brukt det mye. 12 % oppgir at de ikke har fått brukt det enda. Disse teller som «frafalt» og teller ikke med i undersøkelsens svarprosent.

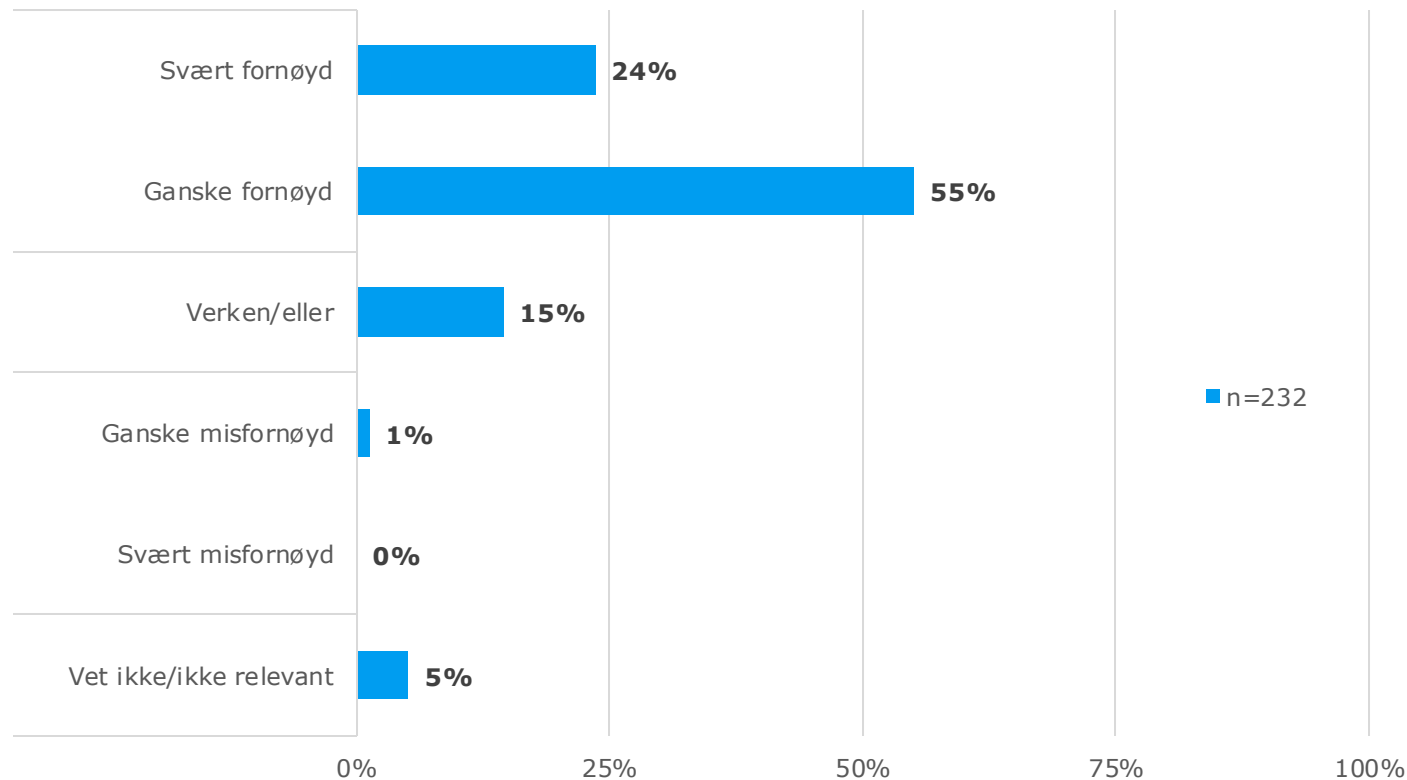
- 7 % oppgir at de bruker Bravo Intro hver dag. 14 % oppgir at de bruker det tre-fire dager i uka, mens 37 % bruker verktøyet en-to dager i uka.

Avhengige variabler

Utbytte av Bravo Intro vurderes i nytteverdi, tilfredshet og anbefalingsverdi.

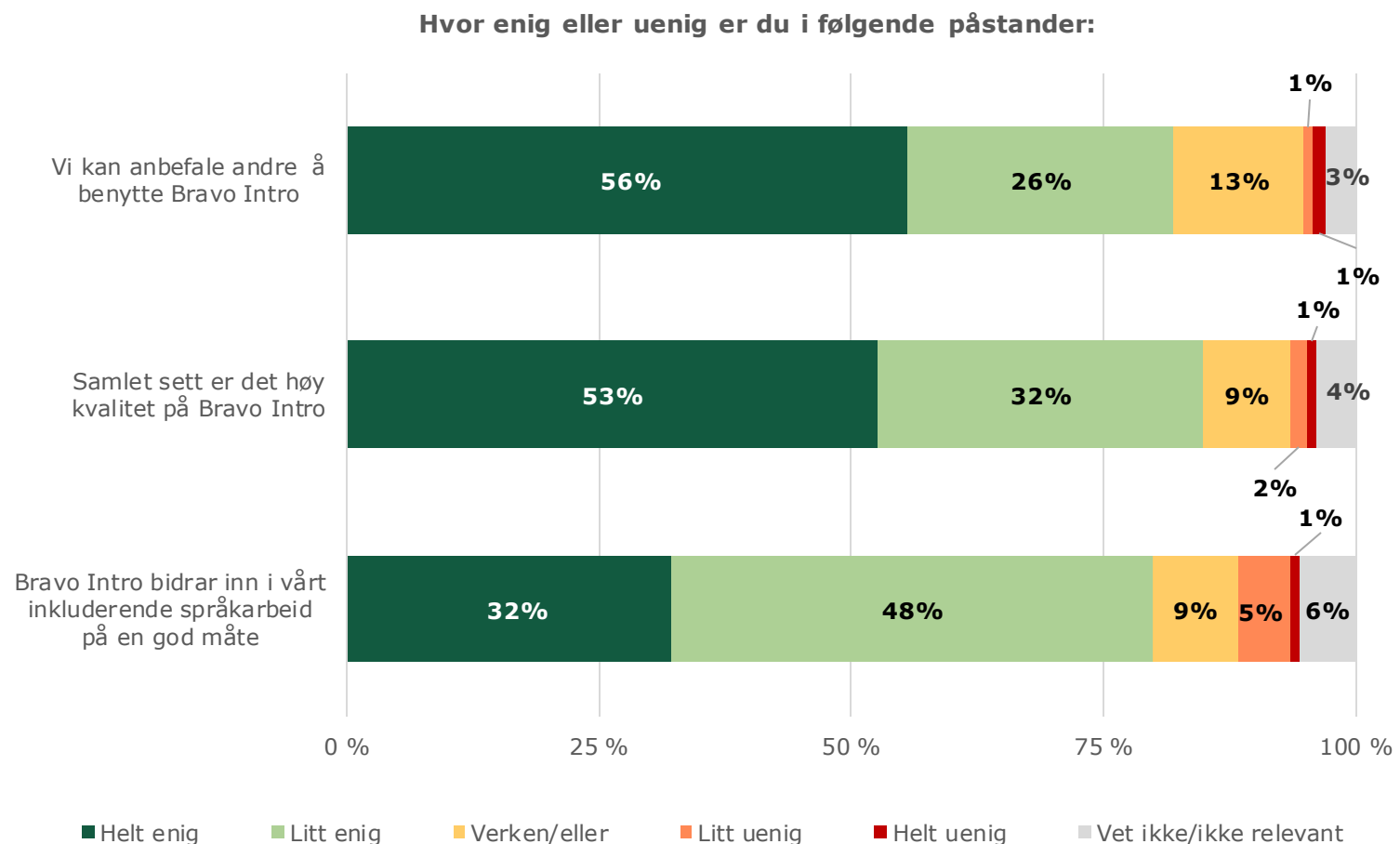
Generell høy grad av tilfredshet med Bravo Intro

Alt i alt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med Bravo Intro?

- 24 % er «Svært fornøyd» og 55 % er «Ganske fornøyd».
- Kun 1 % svarer at de er «Ganske misfornøyd». Dette utgjør kun 3 respondenter.
- Generelt tyder dette på at de aller fleste er godt fornøyd med verktøyet.

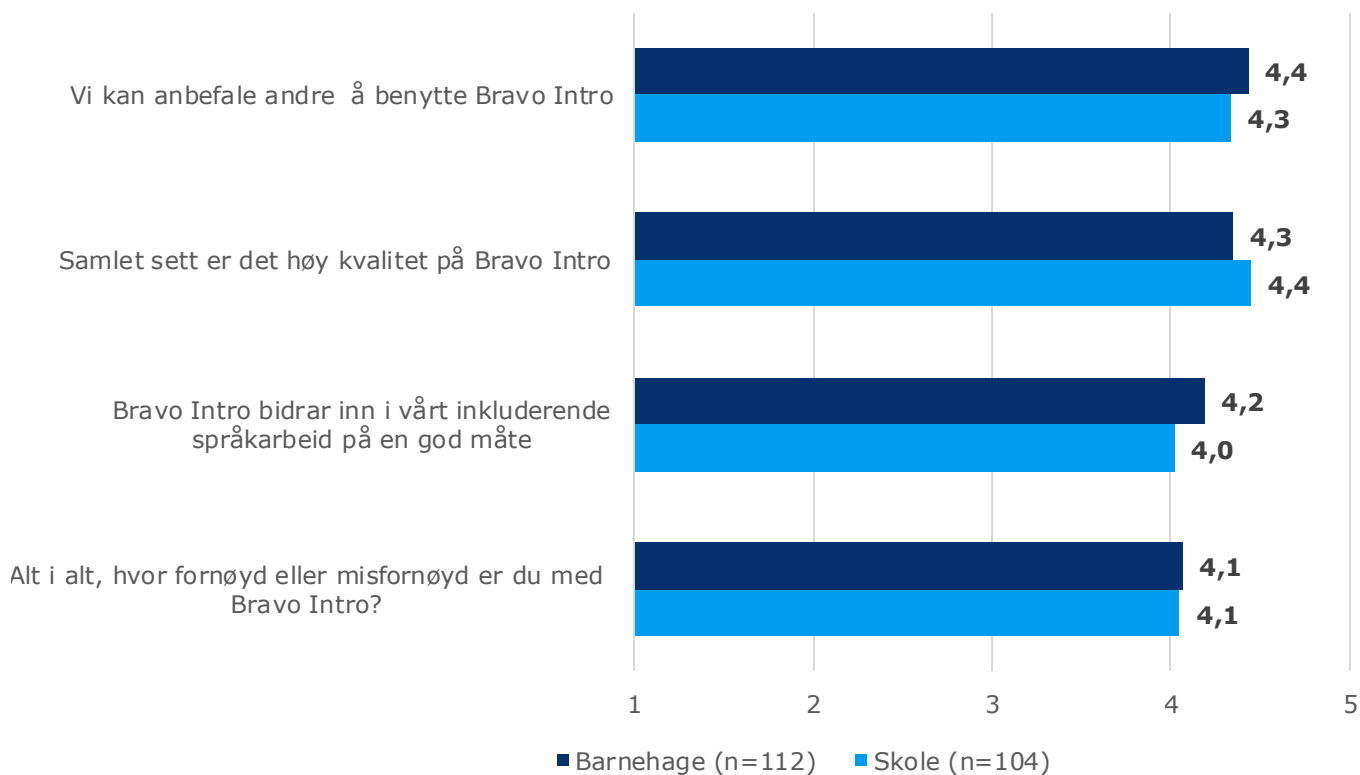
Svært mange kunne seg å anbefale Bravo Intro videre til andre

- Figuren til venstre viser svarfordelingen på spørsmål som tar for seg generell grad av tilfredshet med Bravo Intro.
- Hele 56 % svarer at de er «Helt enige» i påstanden som tar for seg hvorvidt de vil anbefale Bravo Intro videre.
- Over halvparten er «Helt enig» i at det er høy kvalitet på Bravo intro.
- Kun 1 % svarer at de er «Helt uenig» i påstandene. Dette utgjør 2-3 respondenter.

Små forskjeller i tilfredshet med Bravo Intro mellom barnehage og skole

Alt i alt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med Bravo Intro

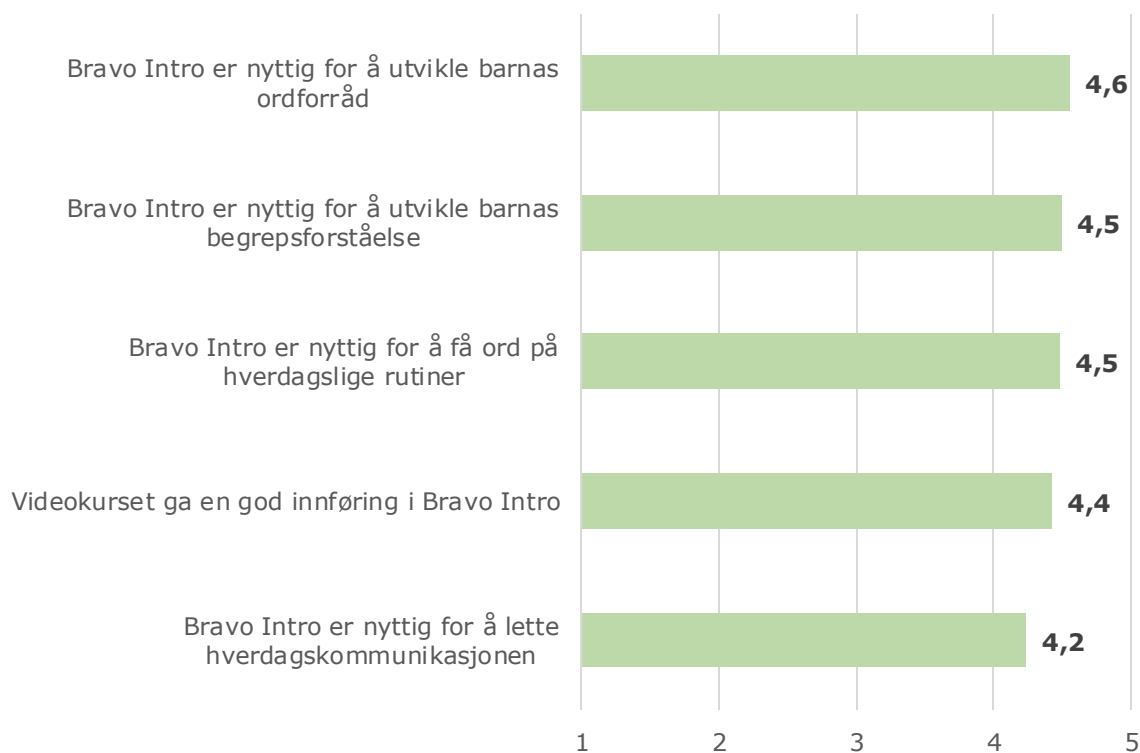
- I figuren til venstre vises gjennomsnittet på de avhengige variablene differensiert etter type enhet.
- Det er skole og barnehage som vises fordi de andre enhetene hadde for få respondenter til å inkluderes i sammenligningen.
- Generelt ser vi kun små forskjeller i tilfredshet mellom skole og barnehage. Barnehagene er noe mer tilfreds med måten Bravo Intro bidrar inn i det inkluderende språkarbeidet enn skoler.

Topp og bunn

Fremstilling av spørsmål og påstander med høyest og lavest gjennomsnitt.

Respondentene er særlig tilfredse med Bravo Intros påvirkning på ord- og begrepsforståelse

Topp 5: Spørsmål med høyest vurdering

- Resultatene er her oppgitt i gjennomsnitt med utgangspunkt i en skala hvor 1 er «Helt uenig» og 5 er «Helt enig».
- Fire av fem av påstandene som vurderes høyest av respondentene omhandler nytteverdi for ord- og begrepsforståelse.
- Mange er også fornøyd med videokurset.

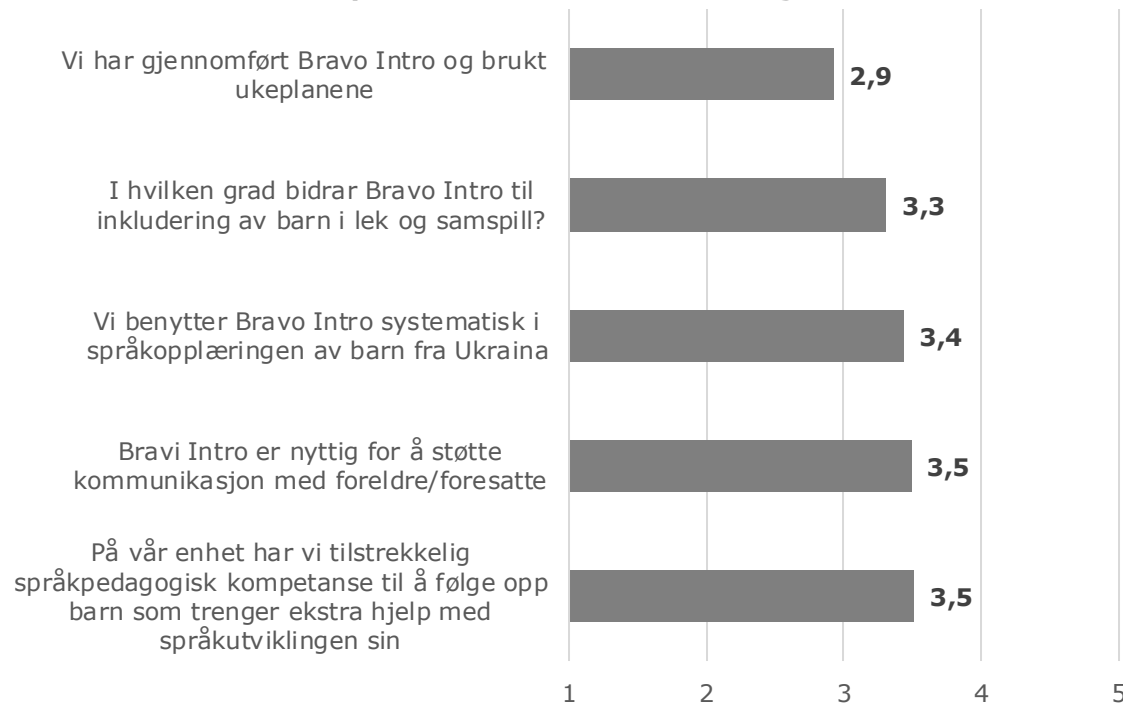
«Måten å jobbe med ord og begreper er et fint supplement til det vi allerede har» (Barnehage)

«Alle de hverdagslige/høyfrekvente uttrykkene som elevene kan øve på ved hjelp av Bravo» (Skole)

«Flott med stort ordbibliotek» (Skole)

Relativt lav vurdering av bruk av ukeplanene og systematisk bruk av verktøyet i språkopplæringen

Bunn 5: Spørsmål med lavest vurdering

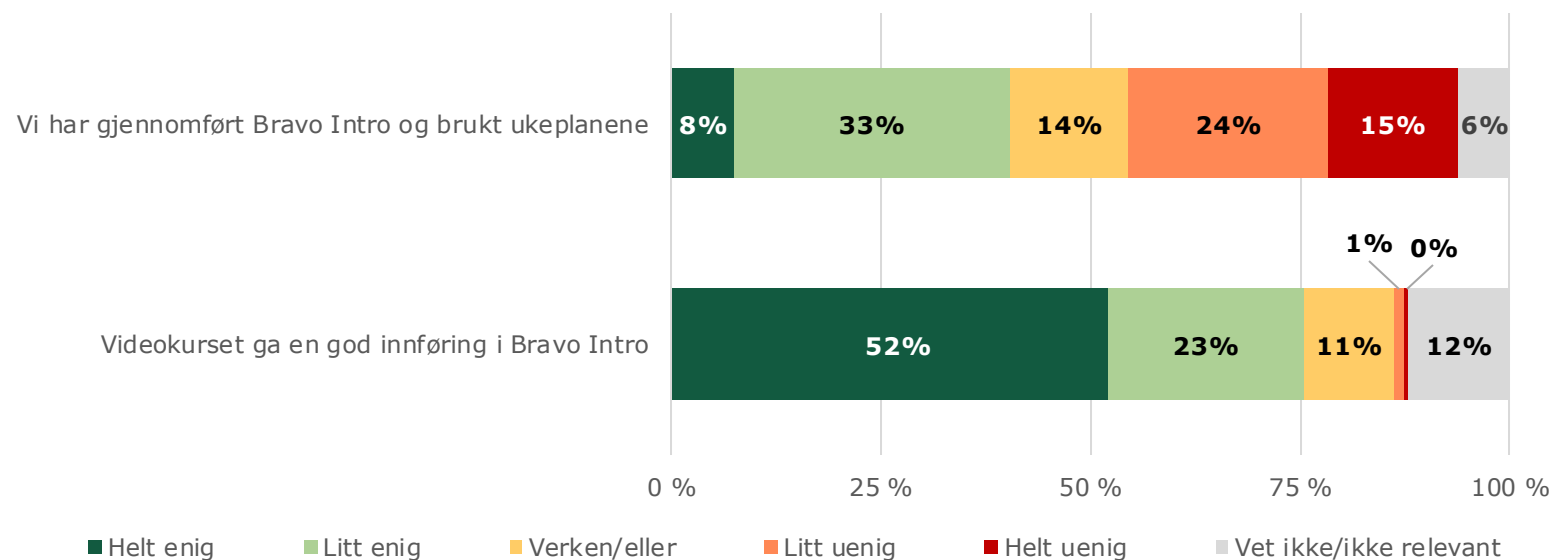
- Spørsmålet som vurderes lavest av respondentene omhandler om hvorvidt respondentene har gjennomført Bravo Intro og brukt ukeplanene. Vi vet fra tidligere at 76 % av respondentene svarer at de har brukt verktøyet litt.
- Bravo Intros evne til å inkludere barn i lek og samspill vurderes også relativt lavt. Dette kan tyde på at Bravo Intro må settes inn i en pedagogisk kontekst, og leken burde styres av personer med kjennskap til verktøyet.
- Systematisk bruk og egen kompetanse vurderes også relativt lavt.
- Samtidig er relativt få som opplever en stor innvirkning på kommunikasjonen med foresatte i bruken av Bravo Intro.

Bruk

I spørreundersøkelsen har spørsmål blitt utformet med hensyn på å avdekke mengde bruk og grad av systematikk i bruken hos respondentene.

En stor andel av respondentene har ikke fulgt ukeplanen

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

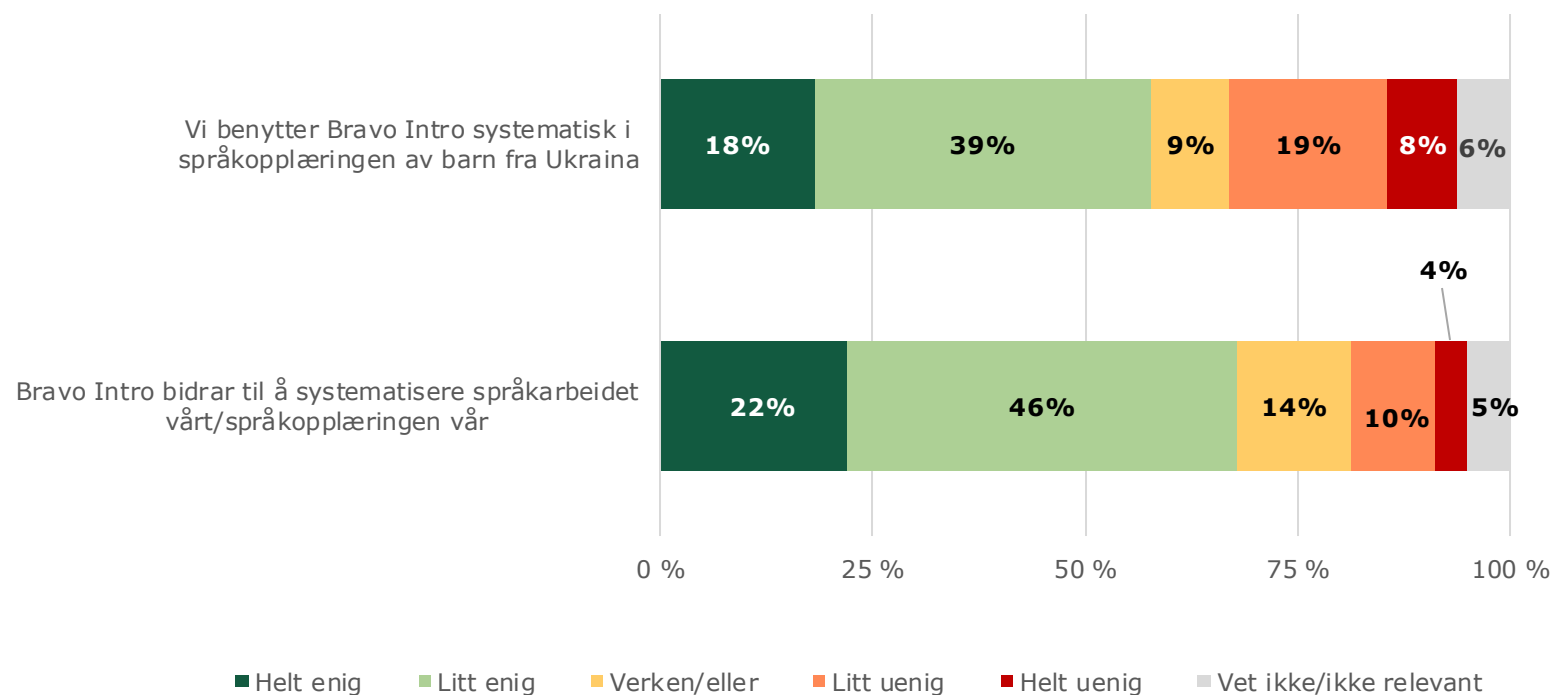
- Kun 8% svarer at de er «Helt enig» i at de har brukt ukeplanene.
- Svarfordelingen i den første påstanden går også igjen i kommentarer i spørreundersøkelsen og i intervjuene: Det er nokså stor variasjon i hvordan og hvorvidt ukeplanene følges eller ikke.

«I mine åpne barnehager blir Bravo-leken for omfattende å gjennomføre med ukeplanen. Progresjonen ble vanskelig sidan gruppen skifter fra dag til dag. Elementer fra leken og kortene kan fint brukes for seg selv for å lette/understreke kommunikasjon med barn og foreldre»
(Barnehage)

- Mange vurderer at videokurset ga en god innføring.

Over halvparten av respondentene vurderer at de benytter Bravo Intro systematisk

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

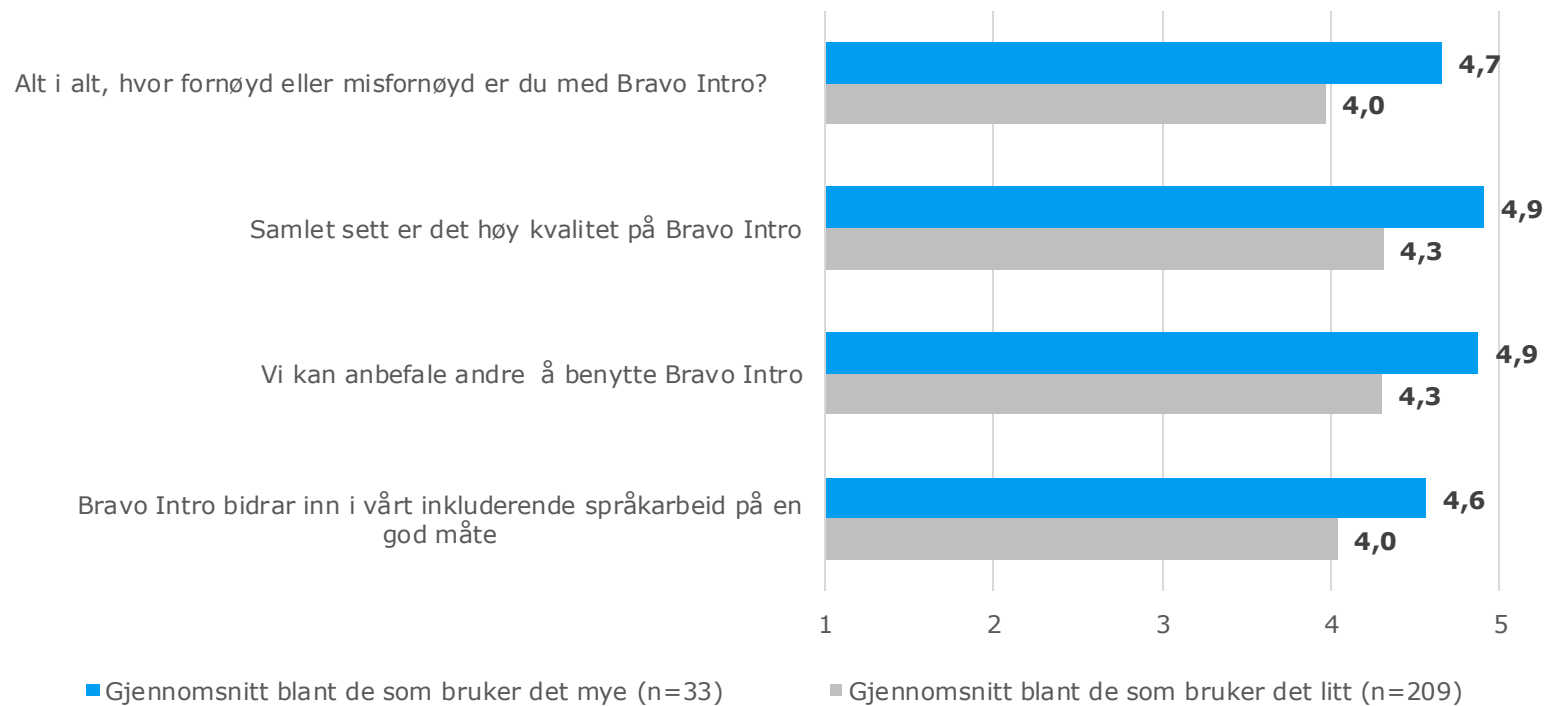

- 18 % svarer at de er «Helt enig» i at de bruker Bravo Intro systematisk i språkopplæringen av barn fra Ukraina. 39 % svarer «Litt enig». Samtidig er det også en relativt stor andel som er uenig i denne påstanden. Dette kan tyde på at det er variasjon i den systematiske bruken av Bravo Intro.

- **To av tre respondenter svarer at Bravo Intro bidrar til å systematisere språkarbeidet** – 22 % har svart «Helt enig» på denne påstanden, mens 46 % har svar «Litt enig».

Respondenter som bruker Bravo Intro **mye** er generelt mer tilfreds med verktøyet

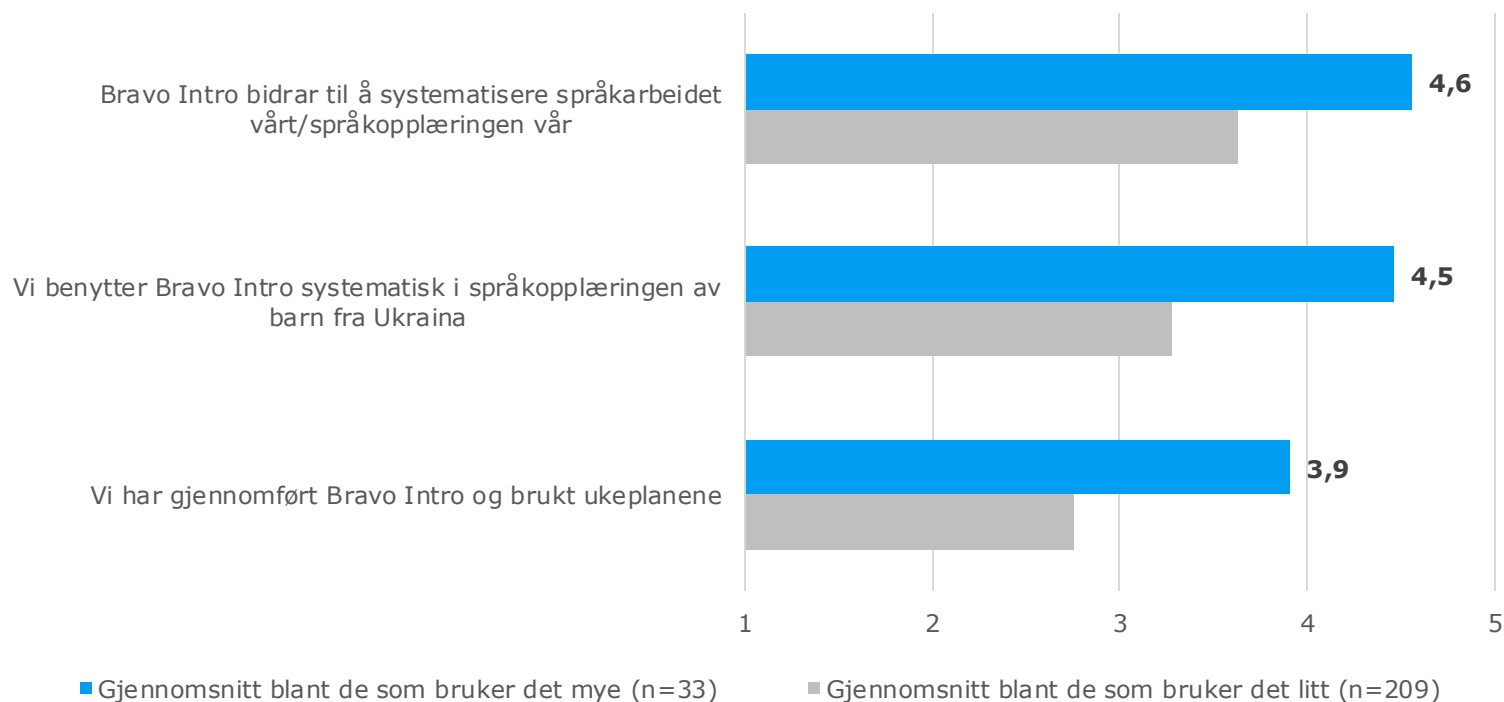
Forskjell i gjennomsnitt mellom de som bruker Bravo mye og de som bruker det litt.

- Respondenter som svarer at de har brukt Bravo Intro mye skårer høyere på alle de avhengige variablene sammenlignet med de som oppgir at de har brukt Bravo Intro litt i løpet av det siste året. De er generelt mer tilfreds, kan i større grad tenke seg å anbefale Bravo Intro til andre, opplever i større grad at det er høy kvalitet på Bravo Intro og at verktøyet bidrar inn i språkarbeidet på en god måte.
- Dette funnet er gjennomgående i undersøkelsen: Respondenter som har brukt verktøyet mye svarer mer positivt på spørsmålene enn respondenter som har brukt verktøyet litt.

De som har brukt Bravo **mye** bruker det også mer **systematisk**

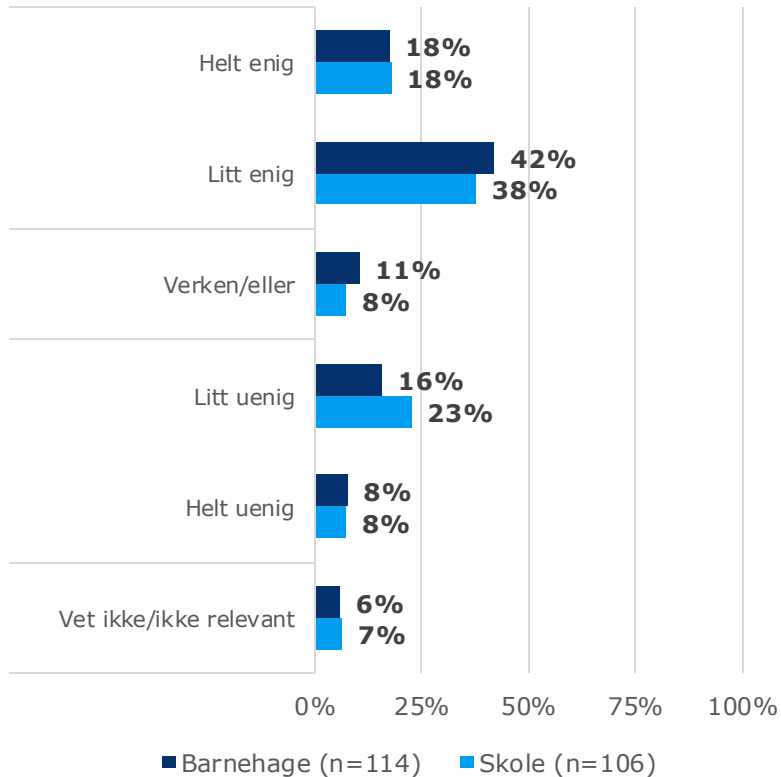
Forskjell i gjennomsnitt mellom respondenter som har brukt Bravo intro mye og respondenter som oppgir at de har brukt det litt det siste året

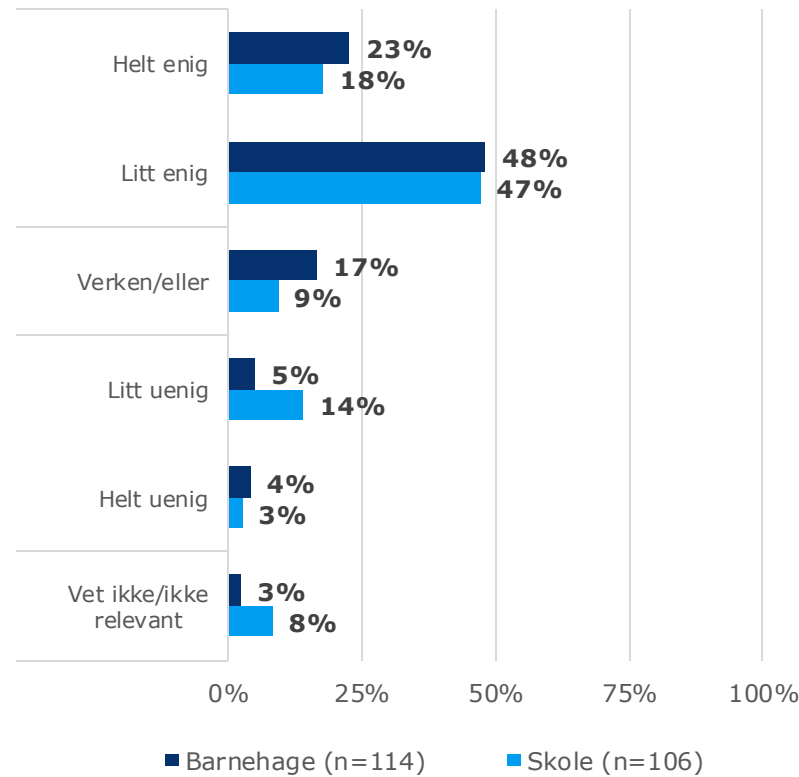
- Figuren til venstre viser forskjell i gjennomsnitt mellom de som har brukt Bravo Intro mye det siste året og de som har brukt det litt.
- Resultatet viser at de som bruker verktøyet mye også bruker det mer systematisk.
- Størst forskjell er det på spørsmålet om man har gjennomført Bravo Intro og brukt ukeplanene. Dette tyder på at en stor andel enda ikke har kommet i gang med den systematiske bruken hvor ukeplanene brukes aktivt.

Barnehagene bruker Bravo Intro noe mer systematisk enn skolene

Vi benytter Bravo Intro systematisk i språkopplæringen av barn fra Ukraina.

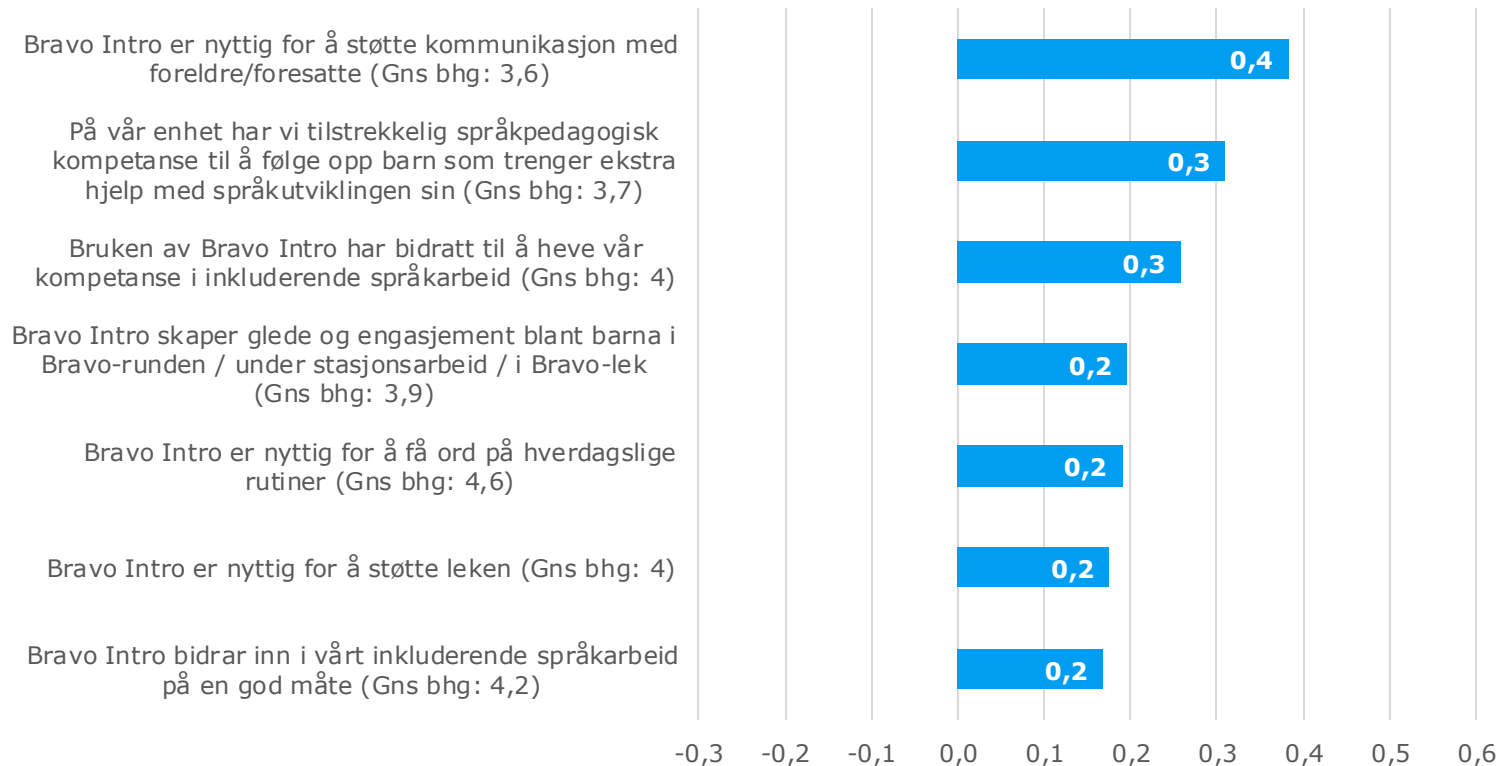
Bravo Intro bidrar til å systematisere språkarbeidet vårt/ språkopplæringen

- Forskjellen mellom skole og barnehage er ikke stor, men funnene til venstre viser at barnehagene bruker verktøyet noe mer systematisk.
- Barnehagene opplever også i noe større grad enn skolene at Bravo Intro bidrar til å systematisere språkarbeidet deres.
- Med tanke på at verktøyet er utformet for barnehagen, er dette ikke unaturlige resultater.

Barnehager svarer noe mer positivt enn skoler på de fleste av undersøkelsens spørsmål

Forskjeller fra barnehage til skole (barnehage er referanseverdien)

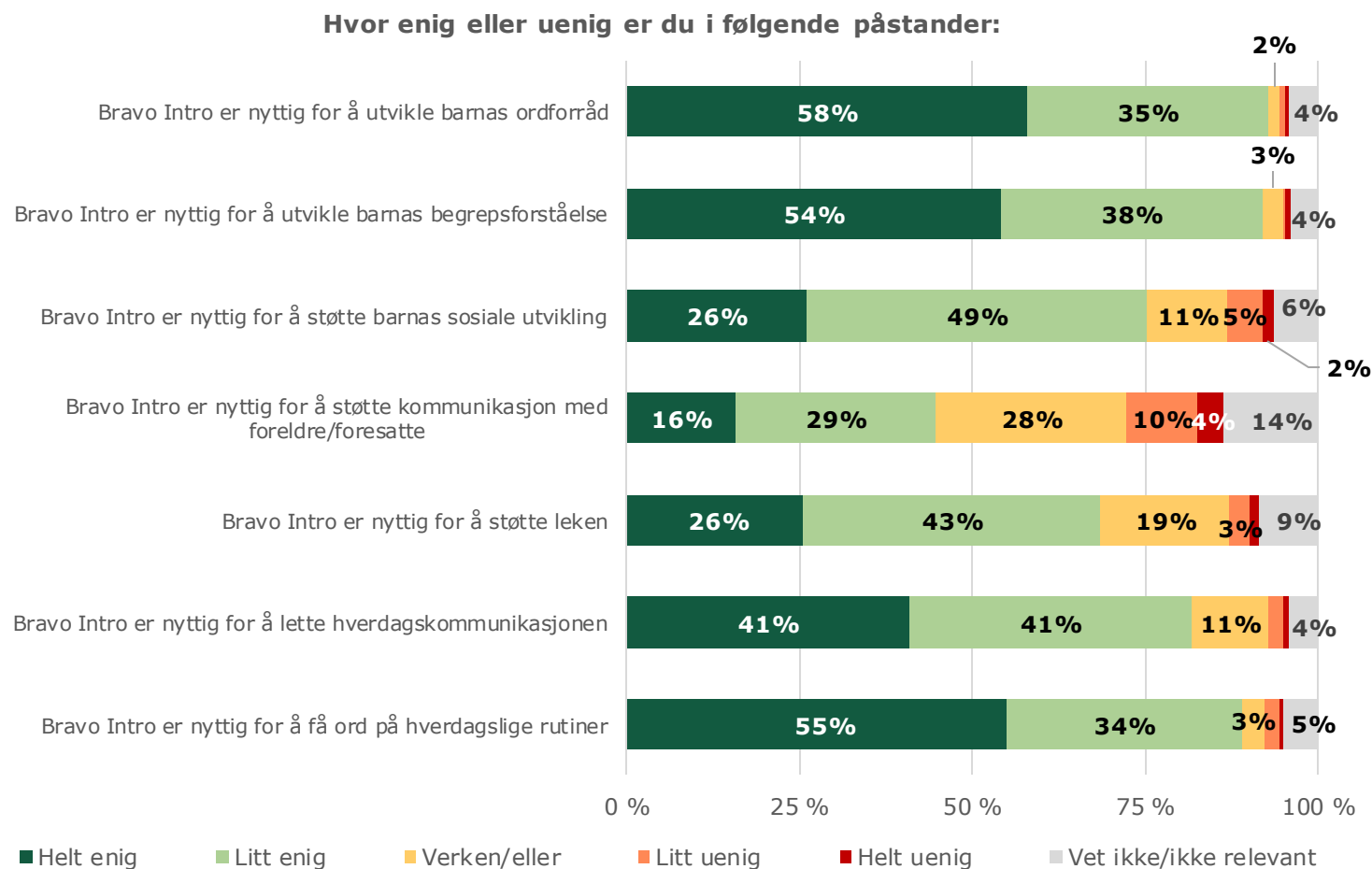
Resultatene er oppgitt i gjennomsnitt der 1 er «Helt uenig» og 5 er «Helt enig». Figuren viser skalapoeng forskjell mellom skole og barnehage.

- Figuren til venstre viser de syv spørsmålene hvor forskjell i gjennomsnitt mellom barnehage og skole er størst. Figuren viser at barnehagene generelt vurderer Bravo Intro høyere enn skolene.
- De største forskjellene mellom skole og barnehage er knyttet til støtte i kommunikasjon med foreldre. På denne påstanden er gjennomsnittet 0,4 skalapoeng høyere for barnehage enn for skole.
- Et annet viktig skille mellom skole og barnehage, knytter seg til opplevelsen av egen kompetanse. Barnehager vurderer denne høyere enn skoler, samtidig som Bravo Intro i større grad har bidratt til å heve kompetansen ytterligere.

Nytteverdi

Fremstilling av resultater som avdekker nytteverdi for barn ved bruk av Bravo Intro.

Mange opplever Bravo Intro som svært nyttig

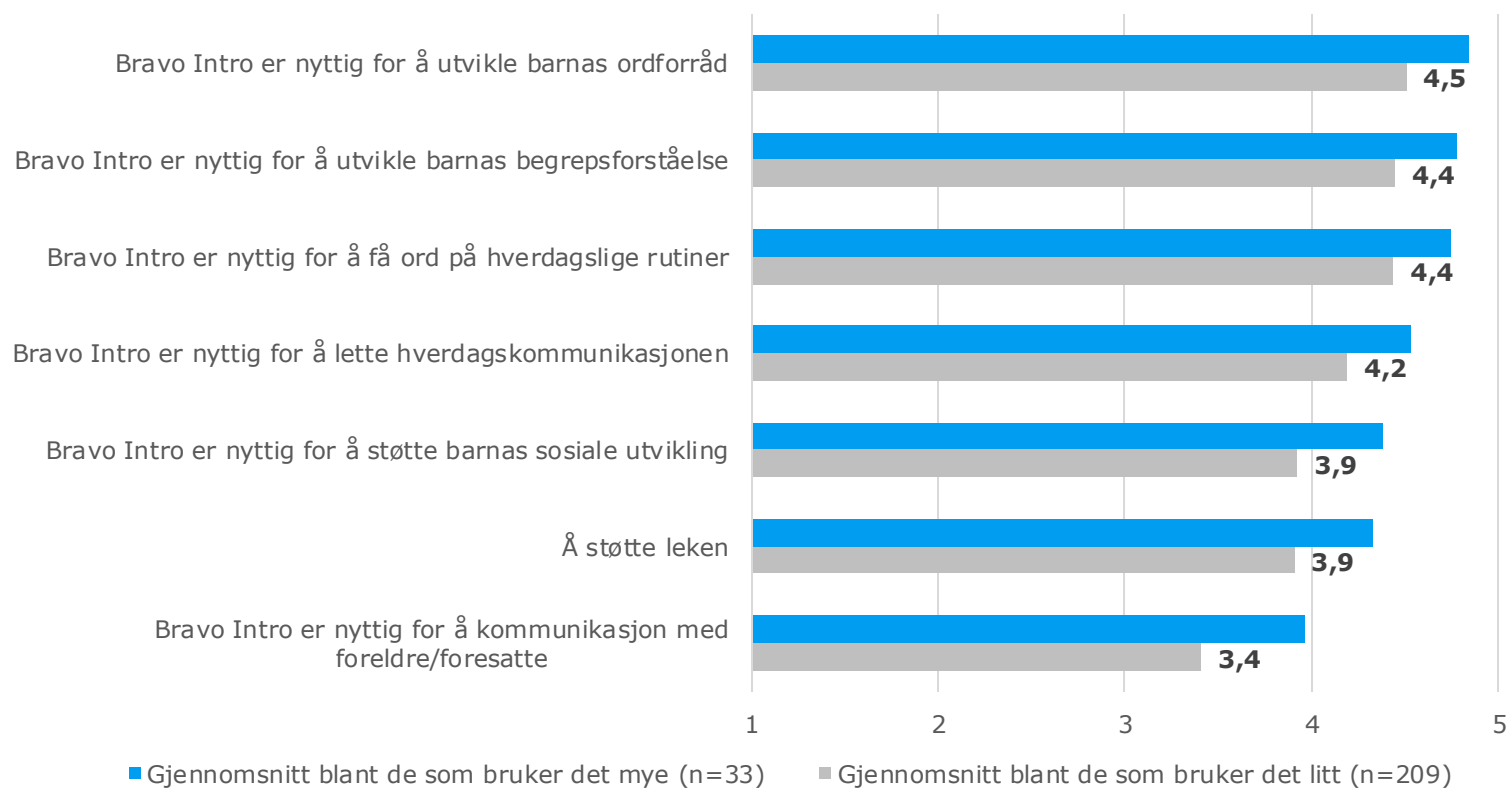

Svarandeler på under 2% utgjør ca. 3 respondenter.

- Mange vurderer nytten ved Bravo Intro som svært høy. Spesielt oppleves nytteverdien for ordforråd og begrepsforståelse høy.
- Lavest vurderte nytteverdi ser vi på spørsmålet om støtte i kommunikasjon med foreldre/foresatte. Kun 16 % oppgir at de er «Helt enig» i at Bravo Intro er nyttig for å støtte kommunikasjonen med foreldrene. Dette går også igjen i intervjuene hvor de færreste oppgir at verktøyet har hatt særlig nytteverdi i denne sammenhengen.

De som har brukt Bravo Intro **mye** opplever større nytteverdi av Bravo Intro

Gjennomsnittlig svarfordeling for de som har brukt Bravo Intro mye og de som har brukt det litt

Resultatene er oppgitt i gjennomsnitt der 1 er «Helt uenig» og 5 er «Helt enig».

- Vurderingen av nytteverdi er høy både blant respondenter som har brukt Bravo Intro mye og respondenter som har brukt det litt.

- De som har brukt Bravo Intro mye i løpet av det siste året svarer gjennomgående mer positivt enn respondenter som har brukt Bravo Intro lite i løpet av det siste året. Dette kan tyde på at **jo mer man har benyttet Bravo Intro, desto høyere nytteverdi ser man av verktøyet**. Det kan også tenkes at de som opplever det nyttig, bruker det mer.

Kommentarer fra spørreundersøkelsen: Nytteverdi

Det var veldig bra med bilder/ord i kombinasjon. Vi har hengt opp flere kort i klasserommet. eks. over vasken, i garderoben, de vanligste uttrykkene osv. De ukrainske elevene sier ordene på norsk og de norske sier dem på ukrainsk. Dette har gjort det gøy for alle elevene. Overhørte en elev som gikk bort til den ukrainske eleven og sa "Ha det bra" på ukrainsk, og så svarte den andre eleven: "Ha det bra". (Skole)

De voksne kan lese av det ukrainske uttrykket og gjenta det på norsk. De andre barna i barnegruppa bruker også korta i kommunikasjon og leik sammen med dette barnet og synes det er morsomt å lære seg ett annet språk. Det tok derimot endel tid før vi (barnet) ble såpass trygg å prøve seg å herme etter oss og bruke de norske orda aktivt. Men nå er vi på gli. (Barnehage)

Muligheten for elevene med annet språk til å vise noe av det de kan. For en gangs skyld er det ikke de som ikke kan eller forstår, men de norske elevene som ikke helt tørr å si de nye ordene på nytt språk (Skole)

Mange viktige ord og begreper. vi har ikke brukt det slik som dere introduserte det for oss, men tatt det fram litt mer tilfeldig. det har hjulpet både ukrainske og de andre barna (Barnehage)

Godt utvalg av ordforråd, enkelt å føye til andre språk (Skole)

Ord og setninger som er relevante for barnehagehverdagen (Barnehage)

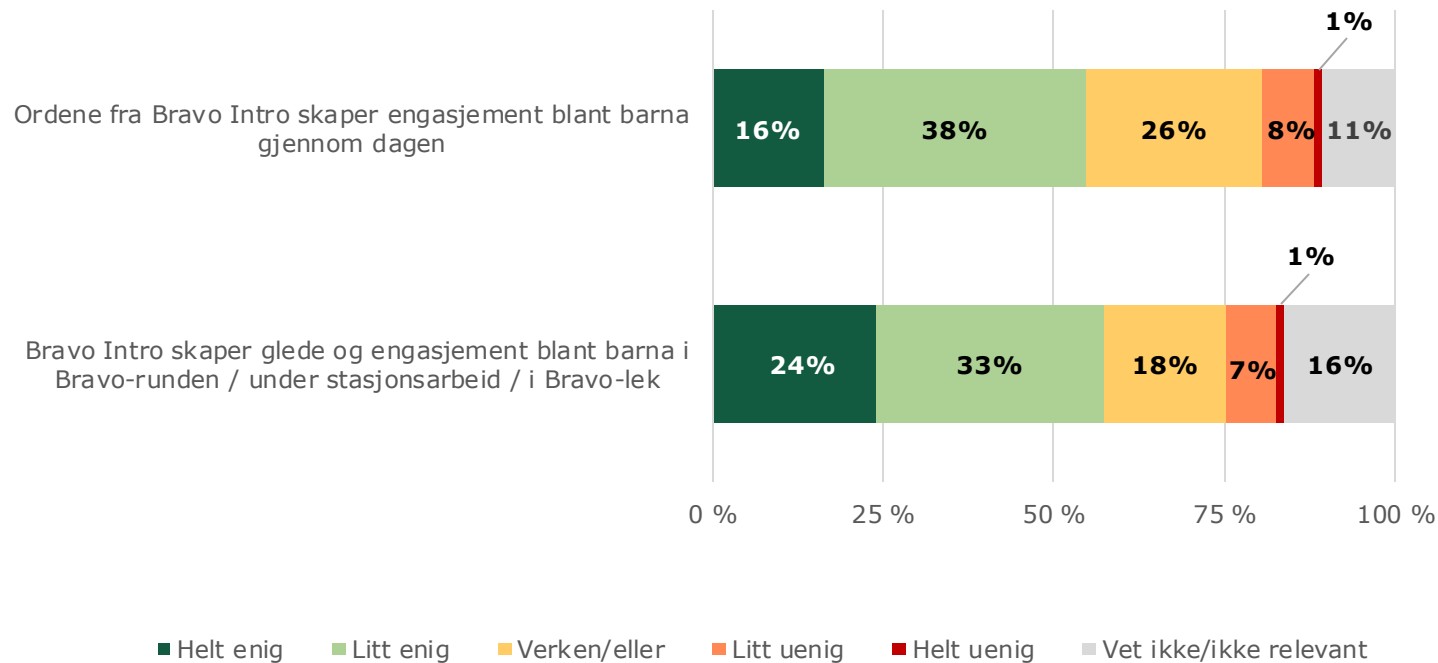
Det er kjekt at det er hele setninger. Vi bruker den vanlige Bravo pakken hver dag- og der er det hovedsakelig enkeltord og begreper. Da er Bravo - intro et fint supplement (Barnehage)

Glede og engasjement

Utbytte av Bravo Intro for glede og engasjement blant barn.

Over halvparten opplever at Bravo Intro skaper glede og engasjement

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

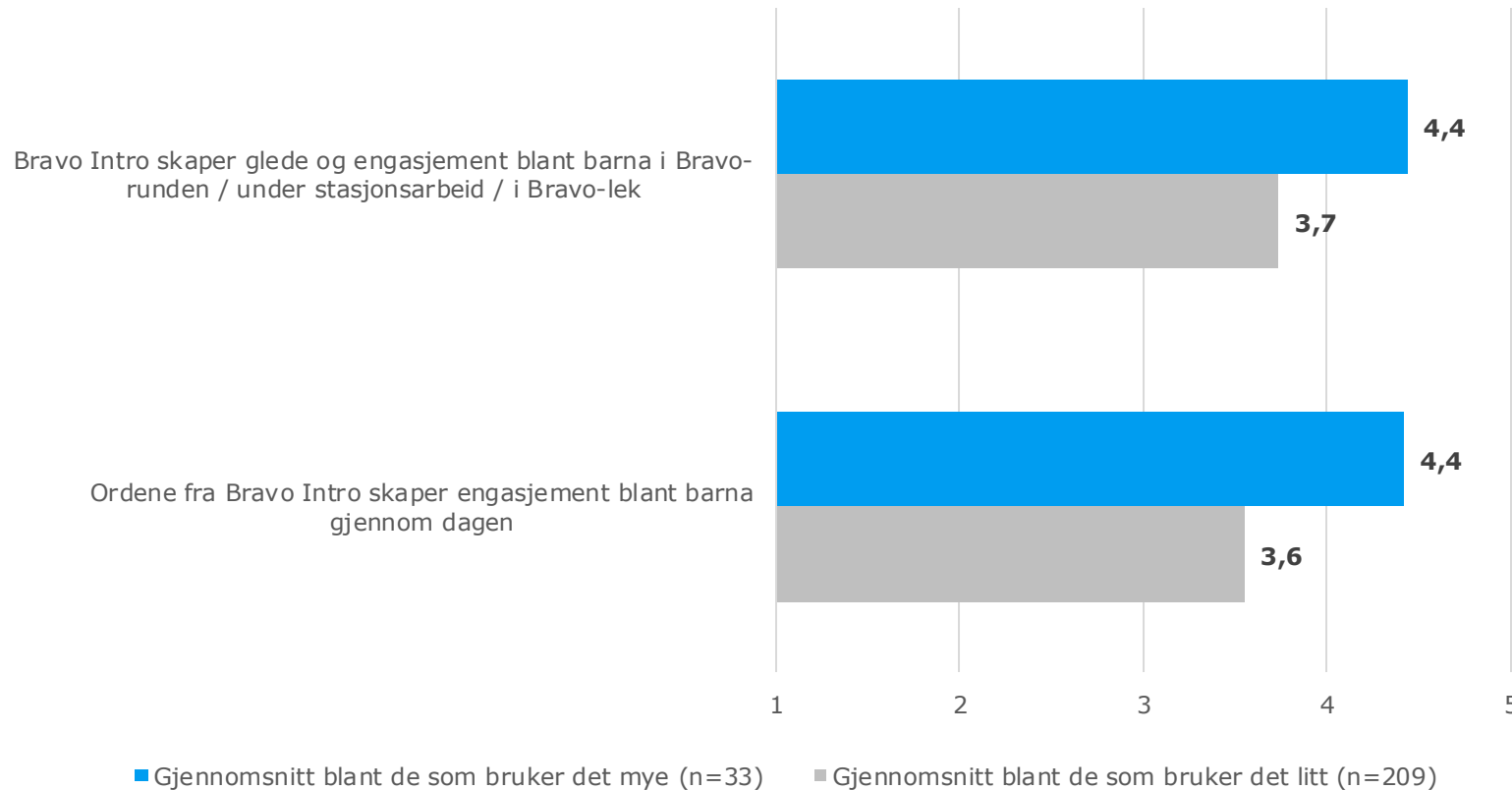

- 54 % av respondentene opplever at ordene fra Bravo Intro skaper engasjement gjennom dagen.
- 57 % av respondentene opplever at Bravo Intro skaper glede og engasjement i Bravo-runder eller lignende.
- Det er generelt få respondenter som oppgir at de ikke opplever at Bravo Intro skaper glede og engasjement.
- På disse spørsmålene er det relativt høyere «Vet ikke»-andeler, som kan tyde på at flere har utfordringer med å spore engasjement og glede tilbake til bruken av Bravo Intro.

Respondenter som har brukt verktøyet **mye** opplever mer glede og engasjement

- Resultatene til venstre tyder på at respondenter som har brukt verktøyet mye det siste året ser en større effekt på glede og engasjement blant barna.

Forskjell i gjennomsnitt mellom de som har brukt Bravo mye og de som har brukt det litt.

Resultatene er oppgitt i gjennomsnitt der 1 er «Helt uenig» og 5 er «Helt enig».

Kommentarer fra spørreundersøkelsen: Glede og engasjement

*Veldig fine, klare og ikke minst ekte fotografier- gjør det lettere for barna å gjenkjenne begrepet. **Veldig positivt at det er korte økter med fysisk aktivitet mellom postene:**) Veldig bra med ferdig lagde timeplaner, noe som letter trykket i en travel hverdag. (PPT/kommune)*

Synes at opplegget er greit og jobbe med, sjøl om vi har laget vår egen variasjon med det. Stort engasjement av elevene og dei koser seg når lærer skal uttale dei ukrainske orda. (Skole)

Bravo intro gjør det lett og overkommelig å lære bort norsk, samtidig som man har det gøy. (Skole)

Mestring, morsomt, lærerik begrepslæring (Skole)

Det er veldig fint at barna hermer etter ordene i en BRAVO runde, tenker at det er positivt at de blir språklig aktive. (Barnehage)

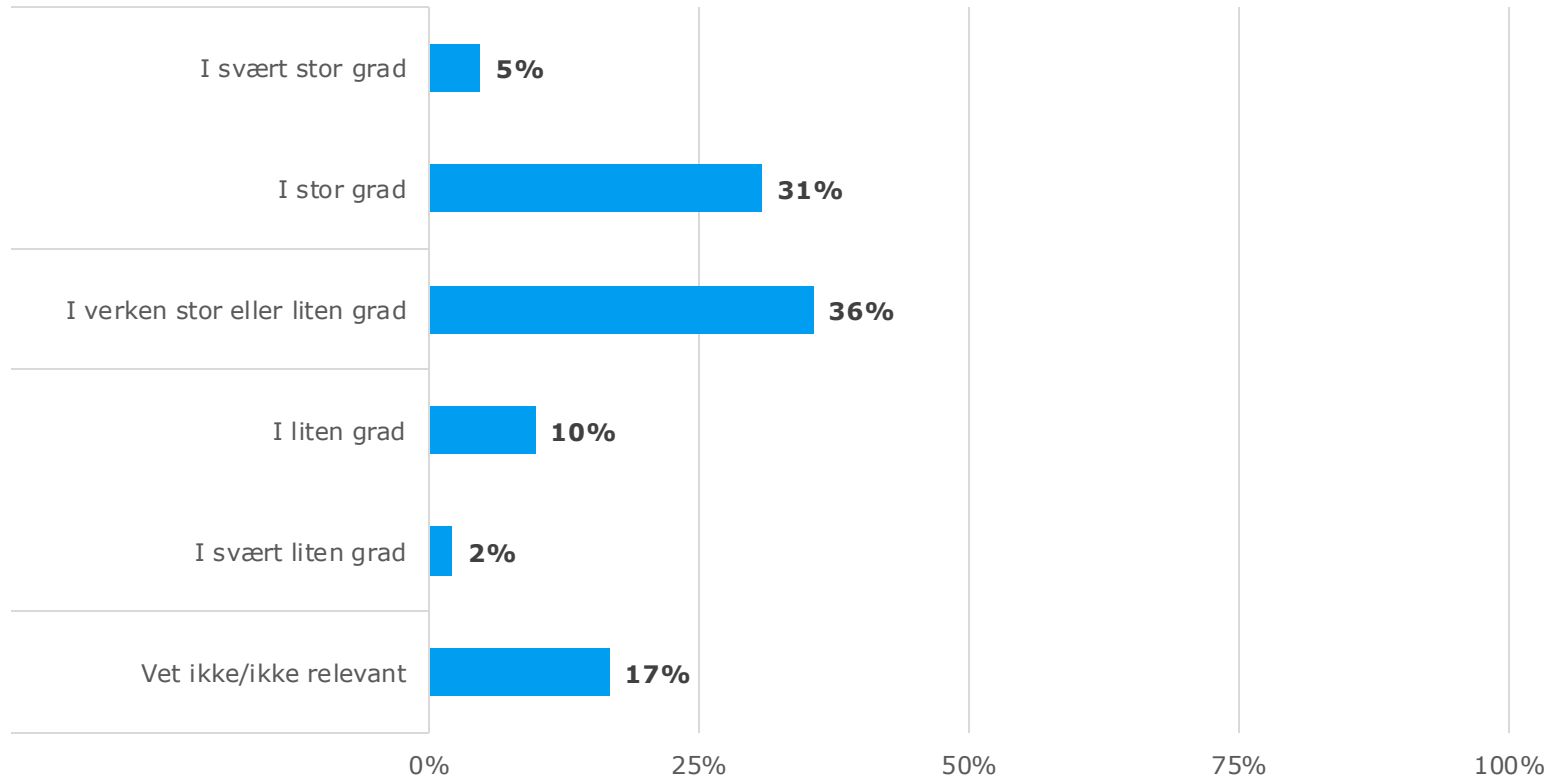
*Barna syns et er gøy å jobbe med.
Det er godt supplement i vårt språkarbeid. (Barnehage)*

Inkludering

Utbytte av Bravo for inkludering i språkarbeidet og i spill og lek.

36 % av respondentene opplever at Bravo Intro bidrar til inkludering av barn i lek og samspill

I hvilken grad bidrar Bravo intro til inkludering av barn i lek og samspill?

- 36 % av respondentene opplever at Bravo Intro bidrar til inkludering av barn i lek og samspill. 12 % av respondentene opplever i mindre grad dette.

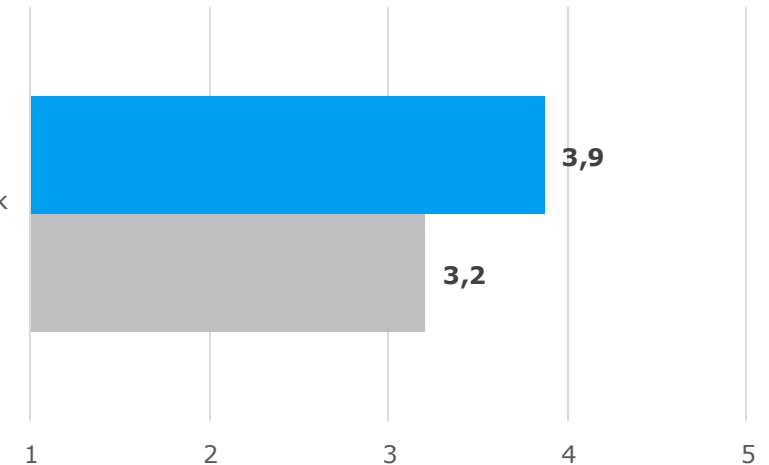
- «Då skulen vår bestilte Bravo Intro i vår var ikkje lærarane/miljøterapeutane som skulle bruka dette på plass. Det vart derfor bestilt i mitt namn. Eg har ikkje brukt det, og svara mine er deretter. Eg har bedt dei som har brukt det om å svara» **(Kommentar fra undersøkelsen)**
- «Litt usikker da det er en annen som har brukt dette mest. Vi har en egen lærer i særskilt norskopplæring. Jeg er bare kontaktperson, da vi har et barn med ukrainsk som morsmål på trinnet og det var jeg som først ble kjent med dette. Læreren forteller at eleven har hatt glede av Bravo intro» **(Kommentar fra undersøkelsen)**

Respondenter som har brukt Bravo Intro **mye** opplever i større grad at Bravo Intro bidrar til inkludering av barn i lek og samspill

Forskjell i gjennomsnitt mellom de som har brukt Bravo mye og de som har brukt det litt.

I hvilken grad bidrar Bravo Intro til inkludering av barn i lek og samspill?

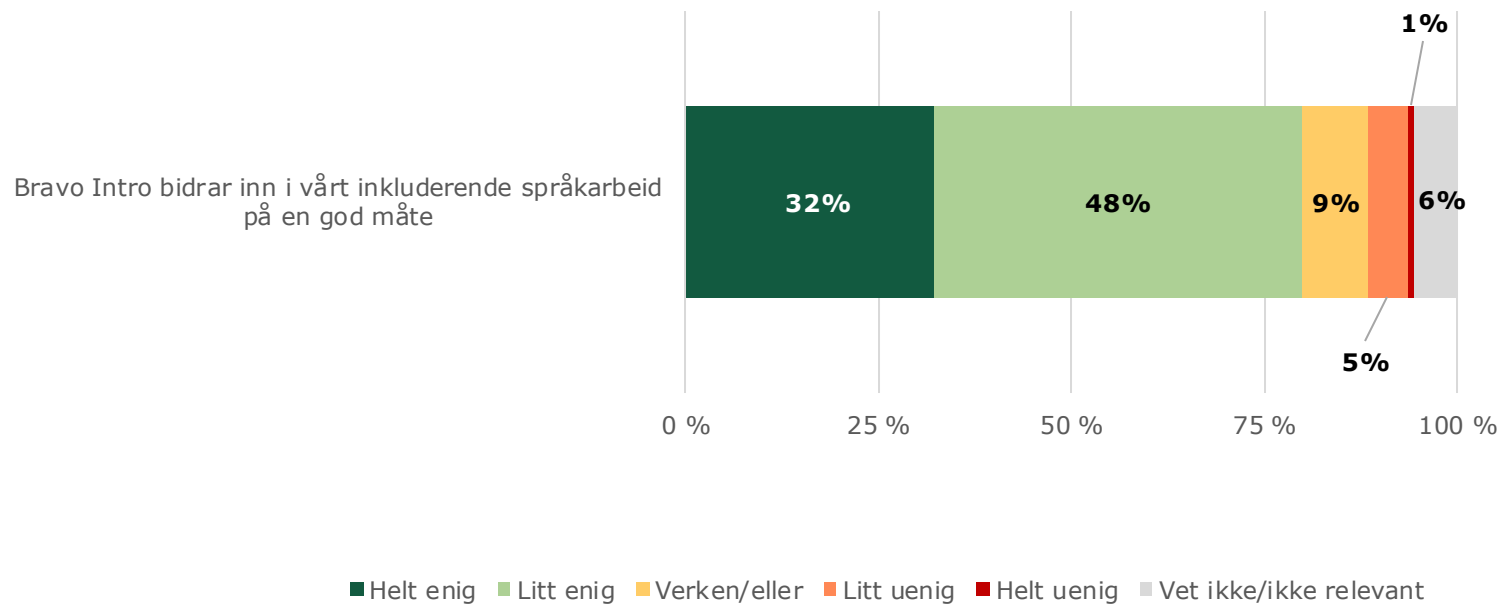

■ Gjennomsnitt blant de som bruker det mye (n=33) ■ Gjennomsnitt blant de som bruker det litt (n=209)

Resultatene er oppgitt i gjennomsnitt der 1 er «I svært liten grad» og 5 er «I svært stor grad»..

4 av 5 respondenter opplever at Bravo Intro bidrar inn i det inkluderende språkarbeidet på en god måte

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

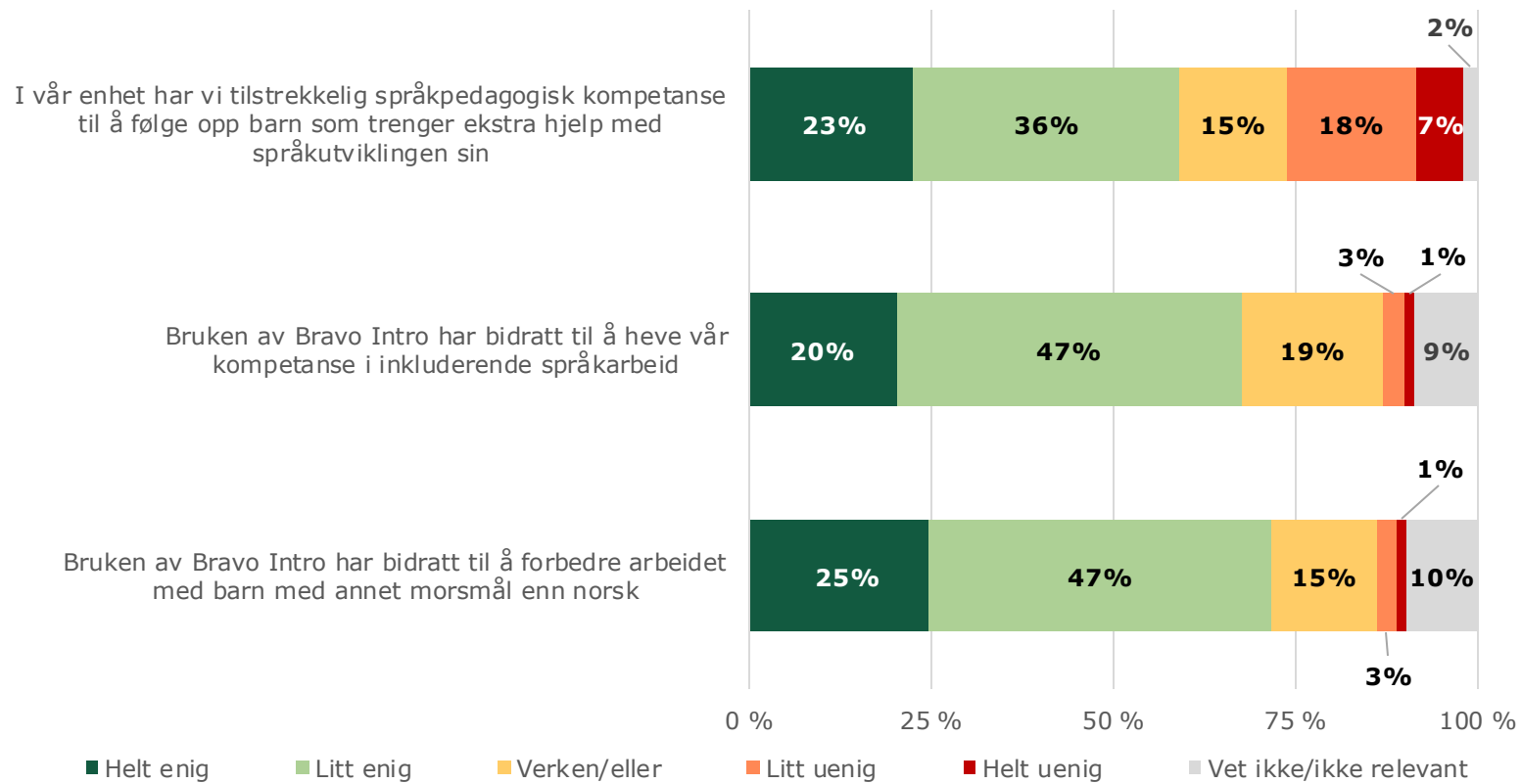
- Hele 80 % av respondentene opplever at Bravo Intro bidrar inn i språkarbeidet på en god måte.
- Kun 6 % svarer at de er «Helt uenig» eller «Uenig» i at Bravo Intro bidrar inn i det inkluderende språkarbeidet på en god måte.

Kompetanseheving

Fremstilling av resultater som omhandler hvorvidt Bravo Intro oppleves kompetansehevende inn mot det inkluderende språkarbeidet og spesialpedagogisk kompetanse.

To av tre respondenter opplever at Bravo Intro er kompetansehevende

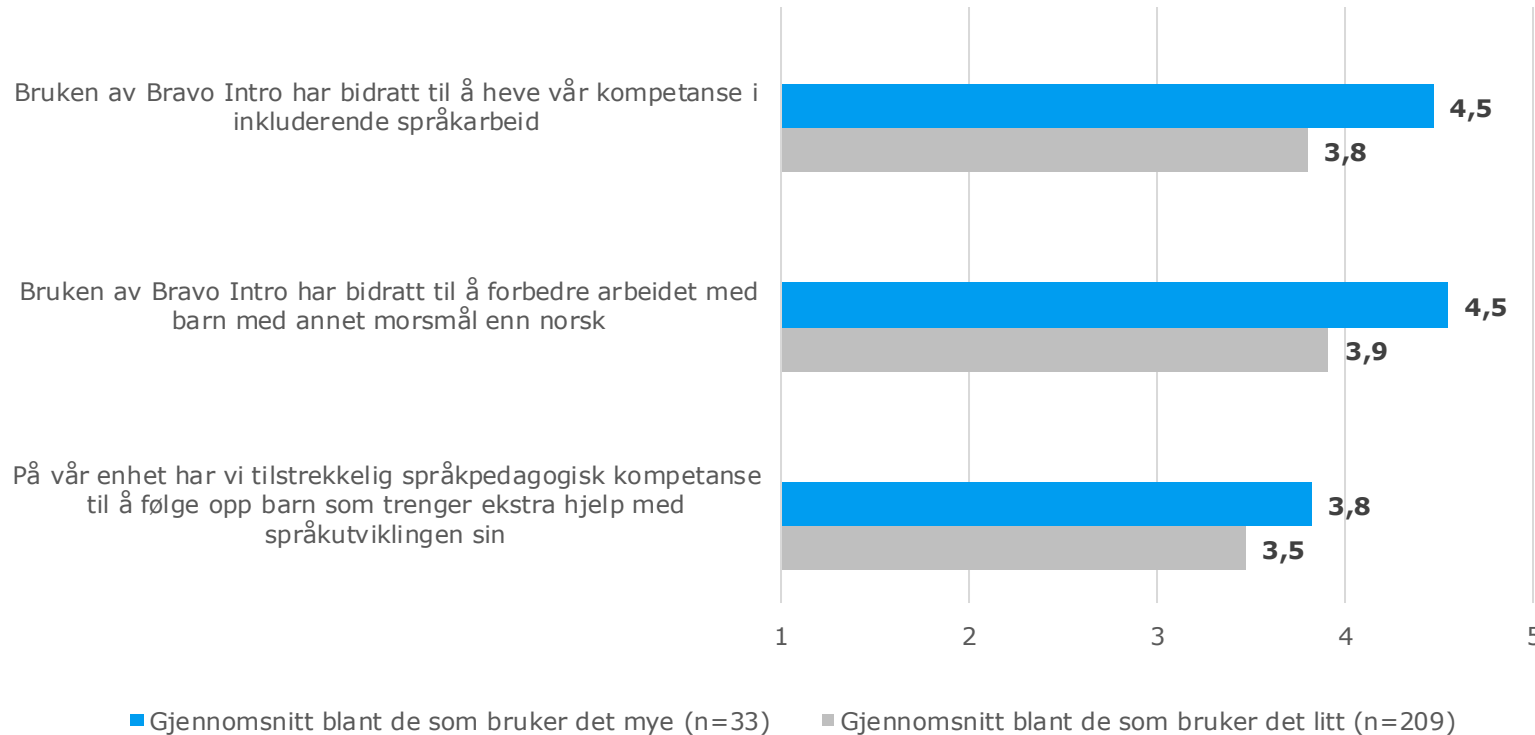
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

- 59 % av respondentene opplever at de har tilstrekkelig språkpedagogisk kompetanse i enheten. 25 % opplever at de i mindre grad har dette.
- Samtidig er det mange (to av tre) respondenter som opplever at bruken av Bravo Intro har bidratt til å heve deres kompetanse i inkluderende språkarbeid.
- Hele 72 % opplever at bruken av Bravo Intro har bidratt til å forbedre arbeidet med barn med annet morsmål enn norsk.
- Svært få opplever at bruken av Bravo Intro ikke har bidratt til kompetanseheving i enheten.

De som har brukt Bravo Intro **mye** opplever også en større grad av kompetanseheving

Forskjell i gjennomsnitt mellom de som har brukt Bravo mye og de som har brukt det litt.

- Respondentene som har brukt Bravo Intro mye skårer høyere på påstanden om at Bravo Intro har bidratt til å heve kompetansen i inkluderende språkarbeid og at verktøyet har bidratt til å forberede arbeidet med annet morsmål enn norsk, sammenlignet med respondenter som har brukt Bravo Intro litt.
- Gjennomsnittene er lavest på spørsmålet om enhetene har tilstrekkelig språkpedagogisk kompetanse. Dette spørsmålet omhandler ikke direkte bruk av Bravo Intro, men viser heller til et behov for økt kompetanse i enheten.

Kommentarer fra spørreundersøkelsen: kompetanse

*ELSKER at det er ferdige ukeplaner og opplegget er lagt (det liker jeg i utgangspunktet ikke med ferdige opplegg, jeg vil ha friheten til å bruke det som jeg vil, men her er det noe av det som letter mest på terskelen for å ta det i bruk). Det kan brukes i alle aldersgrupper, og inkluderer alle på en engasjerende måte. **Man må ikke ha noen forkunnskaper for å benytte det (altså; vikarer kan ta over uten mye forberedelser).** (Skole)*

Bravo intro er et godt hjelpemiddel også selv om man ikke følger opplegget slavisk. Veldig positivt med fonering av ord, slik at kommunikasjonsforståelsen blir lettere for barn og foreldre. (Barnehage)

*At ordkortene kan benyttes på mange måter og derfor gjør språkarbeidet enklere å variere. Formen er kjent for de fleste barnehageansatte. **Liker også godt at det kommer med en ferdig "oppskrift"/opplegg, på den måten kan selv vikarer eller deltidsansatte gjennomføre opplegget og man er ikke avhengig av å ha en fast person på jobb hver dag for å følge opp.** (Barnehage)*

Det hjelper personalet å systematisere språkarbeidet og det bidrar til å utvide begrepsbanken til alle barn.

Fint med video slik at alle får samme opplæring. (Barnehage)

***Det mest positive jeg sitter igjen med er at det blir mer fokus på morsmålet fra personalets side.** Men jeg opplever ofte at barna ikke skjønner hva jeg sier, eller sier at jeg uttaler det helt feil. Så inntrykket mitt er at barna blir mer forvirret enn "glad" over at jeg sier begrepene på deres morsmål. Men igjen, jeg opplever at det er mer fokus på morsmålet generelt og i alle fall jeg som har hovedansvaret har lært meg noen flere ord på barnas morsmål. (Barnehage)*

Det er noe som er anvendelig i barnehagen, og uansett utdannelse kan man benytte seg av Bravo Intro (Barnehage)

Forbedringspunkter

Med utgangspunkt i kommentarer hentet fra spørreundersøkelsen

Åpen kommentar: Hva mener du kan forbedres?

*Jeg arbeider mest med eldre barn der det ikke alltid er naturlig å bruke lek i innlæringen. Kunne ønske noe som også passet godt til elever på mellomtrinnet. **Tror materiellet passer best for elever på småtrinnet og barn i barnehagen.** (Skole)*

Kunne ønsket meg kortene i en mindre versjon også, feks halvparten så store, eventuelt en fil for printing og laminering til eget bruk, for å ta i bruk kortene som tegnspråk-kort og ha dem med som støtte gjennom hele dagen. (Barnehage)

Det er mye som skal gjøres i løpet av en dag i barnehagen, og derfor har vi ikke tid til å følge slavisk Bravo hele tiden. Kan det være en ide å bygge det opp litt enklere, slik at man kan bruke det spontant og enkelt i en hektisk hverdag? (Barnehage)

Min erfaring er at det ikke passet så godt til eldre elever som jeg underviser. Det ble litt for barnslig. Tenker det er rettet mot yngre barn som også intro videoen viste. (Skole)

Kan utvikles bedre med tanke på skolen. Er ikke alt som passer like godt i småskole som i barnehage. (Skole)

Kanskje kunne det vært én versjon for skolen og én for barnehagen? Der tegningene og ordene var litt mer tilpasset skole? Pakken kunne også vært enda større med flere ord. (Skole)

Flere forslag til aktiviteter ift. begrepene man jobber med. (PPT/Kommune)

For oss som er tegnspråklige så hadde selvfølgelig tegnsymbolvært nyttig. (Skole)

Det blir veldig mekanisk, og ifølge våre ukrainske ansatte, vanskelige ord og begreper. (Barnehage)

*Kunne vært flere begrep knyttet til hverdagen i barnehage
Flere motiver til ulike leker (Barnehage)*

Skulle ønske det var flere skolebegreper. Ting i klasserommet, ord som friminutt osv. (Skole)

• Barrierer:

- Ikke tilstrekkelig tid til å sette seg inn i verktøyet og sette det i system.
- Sykefravær og personalmangel.
- Ikke behov: Har ikke mottatt ukrainske barn.
- Så ikke nytteverdi.
- Fikk Bravo-pakke på ukrainsk, men har behov for russisk.

Åpen kommentar: Hvorfor har dere ikke benyttet Bravo Intro i løpet av det siste året?

Har ikke hatt tid til å se kursvideoene og sette meg inn i verktøyet, men har planer om å gjøre det snart. (Skole)

Vi fikk Bravo Intro til bruk for ukrainske flyktninger. Det ene barnet som startet her, sluttet etter kort tid. Derfor har vi ikke fått benyttet dette. (Barnehage)

Vi har rett og slett ikke hatt tid til å sette oss inn i det. Vi har heller ingen flyktninger i barnehagen. (Barnehage)

Da vi fikk Bravo Intro var det ikke på det språket vi hadde behov for. (Barnehage)

Den har vært litt i bruk, men siden barna som er her snakker russisk og ikke ukrainsk så har den ikke vært så veldig nyttig for oss. (Barnehage)

Mange årsaker, men det viktigste er at de fleste av våre elever har vært i alderen 10 år og eldre. Vi har tenkt at spillet er muligens ikke egnet for så store barn. (Skole)

Vi opplevde ikke materialet som relevant til våre barn. Hadde trodd det var mer lekpreget. Vi har barn fra 13 forskjellige nasjonaliteter og må samordne innsatsen vår til å gjelde alle. Har benyttet noen av bildene for å vise dagsrytmen. (Barnehage)

Vi opplevde at det krever mye struktur og organisering - og det må følges til punkt og prikke for å mestre det. (Barnehage)

Kvalitative funn

En oppsummering av funn basert på 15 gjennomførte intervjuer.

Analysemodell: Intervju

FORMÅL

Formål med intervjuene var å gå i dybden på særlig nytteverdien av å ha benyttet verktøyet, samt barrierer og forbedringspunkter.

SPØRSMÅLENE OPPBYGNING

Intervjuguiden som ble utarbeidet tar utgangspunktet i fire tematiske inndelinger: Bakgrunn, bruk, effekter og muligheter, og barrierer.

DATA

Det har blitt gjennomført intervjuer med 15 enheter. Informantene er valgt ut etter at de har gjennomført spørreundersøkelsen. Valg av informanter baserer seg på ønske om å prate med de som har brukt verktøyet mye og etter variasjon i overordnet tilfredshet med verktøyet.

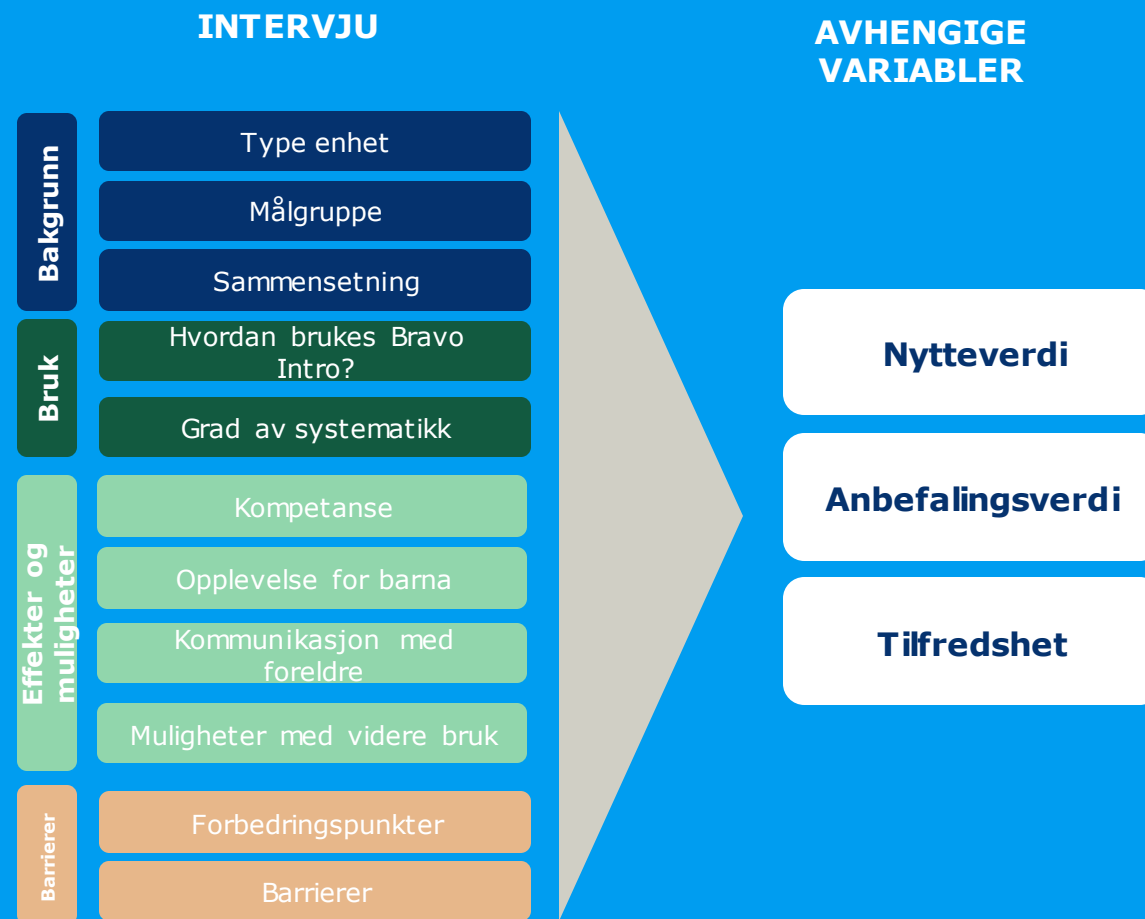
Flere av enhetene som ble kontaktet ønsket ikke å stille til intervju. Av disse oppga mange at de ikke hadde brukt verktøyet nok til at de ønsket å stille.

GJENNOMFØRING

Intervjuene ble gjennomført over Teams med en varighet på ca. 30 minutter. Dette for at det skulle være enkelt og fleksibelt å delta.

HOVEDFUNN

Informanter som oppgir at de bruker verktøyet mye og systematisk er mer tilfreds. De oppgir at de bruker Bravo slik det har blitt gjennomgått i videointroduksjonen og bruker ukeplanene. Som nytteverdi trekker de frem at Bravo Intro er nyttig for å skape trygghet, mestring og glede inn i det inkluderende språkarbeidet.

- Oversikt over deltakere i intervjuene:
 - 9 barnehager
 - 4 skoler
 - 1 åpen møteplass
 - 1 oppvekstsjef

Hvem er med i Bravo-leken?

- **Variasjon i sammensetning av barnegruppen mellom enhetene:** Et relevant funn fra intervjuene er at det er variasjon i hvorvidt Bravo Intro benyttes i det inkluderende språkarbeidet på tvers av morsmål. Noen av informantene oppgir at Bravo Intro benyttes i en mindre barnegruppe med bare ukrainske eller barn med annet morsmål enn norsk, mens andre beskriver at de benytter Bravo Intro med hele barnegruppen. Det kommer derfor frem av intervjuene at ikke alle benytter Bravo Intro i systematisk inkluderende språkarbeid, men heller bruker Bravo Intro kun med barnegrupper hvor alle har et annet morsmål enn norsk.
- Informanter som gjennomfører Bravo-runder med både ukrainske og norskspråklige barn beskriver at dette skaper glede og engasjement i hele barnegruppen og at det er nyttig for å skape en felles forståelse rundt hverdagslige ord og uttrykk. Bravo Intro styrker barnas ord- og begrepsforståelse samtidig som det bidrar til samhold, trygghet og glede.
- **Fungerer best med liten gruppe.** De aller fleste oppgir at Bravo Intro har størst nytteverdi når barnegruppen ikke blir for stor - gjerne med et antall på mellom 2 til 6 barn.
- Noen av informantene oppgir at sammensetningen av barnegruppen bør gjøres med hensyn til modenhet. Hvis forskjell i alder og modenhet er for stor vil det kunne føre til at noen barn mister motivasjonen.
- Fra intervjuene kommer det frem at Bravo Intro også fungerer godt i en skolesammenheng, men at bruken i større grad gjennomføres med egne tilpasninger med tanke på at dette er en eldre målgruppe.
- Det er ingen av informantene som beskriver at det er en betydelig kjønnsforskjell med hensyn til sammensetningen i barnegruppen.

- **Variasjon i bruk og systematikk:** Noen informanter oppgir at de følger ukeplanen og gjennomfører Bravo slik det har blitt vist i introduksjonsvideoene. Andre beskriver Bravo som lett å tilpasse og at de gjennomfører med egne justeringer.
- Flere av informantene trekker frem at ordkortene på Ukrainisk er spesielt nyttige for å skape forståelse rundt den hverdagslige rutinen i barnehagen og skolen.
- Informanter som inkluderer alle barna med i Bravo-leken beskriver verktøyet som morsomt, oversiktlig og enkelt å ta i bruk.
- Enheter som har kjennskap til Bravo-leken fra tidligere har i større grad benyttet Bravo Intro systematisk og kom tidlig i gang med bruk av Bravo Intro.
- Informanter fra skole oppgir at de tilpasser bruken av verktøyet. Flere trekker frem at de gjerne skulle hatt ord som var mer tilpasset skolehverdagen.

Hvordan bruker dere Bravo intro?

- «Bravo brukes i språktrening som gjennomføres tre ganger i uken. **Alle barna inkluderes i dette. Når hele gruppa er med får alle et innblikk i hva vi gjør på språktrening.** Leken gjennomføres slik som har ble lært i introduksjonen.» (Barnehage)
- «Varierer litt etter hvilke pedagog det er som gjennomfører Bravo-leken. I starten ble verktøyet brukt slik som ble lært bort på introduksjonsvideoene. Etter hvert har leken blitt tilpasset etter type barnegruppe, etter nivå, og etter aktiviteter som skal gjøres. **Bruker Bravo hver dag med ulike barnegrupper.** Leken utvides med flere spørsmål og det brukes mer tid på Bravo enn det som er satt av fordi bruken utvides og tilpasses. Det er fleksibel og enkelt å tilpasse. Uavhengig av hvilke kort som brukes, underbygges det med ekstra spørsmål og bilder.» (Barnehage)
- «**Enkelt å følge og forholde seg til. Blir fort en del av rutinen i barnehagen.** Fulgt timeplanen vi har fått. Det er satt i system.» (Barnehage)
- «Henger opp Bravo-plakatene på ulike stasjoner hvor det jobbes med ord- og begrepsforståelse. I begynnelsen ble det brukt ukeplan, men denne ble litt for overveldende. Bruker kun de små plakatene med de norske og ukrainske ord.» (Skole)
- «Bruker Bravo Intro som støttekort i hverdagen. **Brukes ikke på samme måte som «vanlig» Bravo, men mer som en støtte f.eks ved å henge ord på dagstavlen.** Har også hengt kortene rundt om i barnehagen etter tema. Har også kopiert opp kortene slik at de kan ta med hjem til foreldrene.» (Barnehage)
- «**Blitt brukt forskjellig etter type gruppe og etter behov.** Brukt det sånn det ble gjennomgått i introduksjonsvideoen. Etter hvert utvidet med flere språk. Lagde ord på engelsk, spansk, polsk blant annet.» (Barnehage)
- «Bruker vanlig Bravo i opplæring til språk for barna. I den ukrainske pakken brukes kortene som støtte-kortene. Sånn det er med alle nye ting. Tenker at det skal fungere sånn og sånn, men finner ut at vi heller vil bruke det på det en annen måte.» (Barnehage)

- De aller fleste oppgir at verktøyet skaper glede og engasjement hos barna og i barnegruppen.
- Noen av informantene trekker også frem betydningen av Bravo Intro for å skape mestring, trygghet og samhold i barnegruppen.
- Enheter som har brukt Bravo Intro mye oppgir at barna er godt kjent med Bravo-leken og at dette gir rutiner, og at barna selv etterspør Bravo-lek.
- Informanter som oppgir at de ikke er særlig fornøyd trekker frem at verktøyet oppleves lite motiverende og kjedelig for barna. De oppgir at Bravo Intro ikke har fungert for deres barnegruppe. Felles for informanter som beskriver dette er at de har brukt Bravo Intro i hovedsak kun med de ukrainske barna eller barn med annet morsmål enn norsk. Dette vil si uten å inkludere hele barnegruppen.
- En av informantene som har brukt Bravo Intro inn i det inkluderende språkarbeidet og som oppgir at barna syntes Bravo var kjedelig beskriver at dette er en urolig barnegruppe og at de ikke har klart å finne læringsroen når de har gjennomført bravo-runder.

Hvordan opplever barna Bravo Intro?

- «*Barna elsker det og etterspør Bravo ofte.*» (Barnehage)
- «*De syntes det er kjempefint. Fortsatt til gode å møte barn som ikke liker Bravo. **Bravo gjør det lekent og enkelt. Setter ikke så høye forventningene til barna.** Vi tilpasser hvis vi ser at barna mister motivasjon.*» (Barnehage)
- «*Bravo leken skaper **samhold og felleskap**. Når det første ukrainske barnet kom skapte Bravo leken samhold. Nå har vi tre ukrainske barn. De lærer seg norske ord, og de andre barna og ansatte lærer seg litt ukrainske ord. Det er gøy for både barn og ansatte.*» (Barnehage)
- «*Positive tilbakemeldinger fra barn. Bra at det bruker alle kanaler: **auditivt, visuelt og aktiviteter.***» (Oppvekstsjef)
- «*Nyttig at bilder knyttes til konkrete aktiviteter. **De lærer seg ord gjennom ulike former og kanaler.***» (Barnehage)
- «*Det oppleves **lite motiverende**. Det ukrainske barnet på fem år synes det er kjedelig.*» (Barnehage)
- «*Lite motivasjon fra barna. Følte at det var lite av de ordene som ble brukt senere. **De syntes det var veldig kjedelig.***» (Skole)

- Mange opplever Bravo Intro nyttig for å skape trygghet, mestring og samhold.
- Enheter som har brukt verktøyet mye og er fornøyd med verktøyet oppgir at Bravo Intro er med på å skape rutine i hverdagen.
- De aller fleste forteller at ordene er gode, nyttige og relevante for barnehagehverdagen.

Positive effekter for barna

- «Barna blir **tryggere og tøffere på å prøve og feile**. Vi kom tidlig i gang. Det var håndfast, og vi startet ganske fort med bruken. De ukrainske barna kunne ingenting fra før, så det var veldig greit å begynne med noe konkret. I starten var det litt flaut for barna å uttale ord. Men nå kjenner de hverandre godt. De føler seg trygge sammen. De har fått prøvd og feila. Og det har jeg også med ukrainsk. De ser at jeg prøver og feiler, også blir dette noe vi gjør sammen.» (Barnehage)
- «Bravo er nyttig for at barna skal bli **trygg på de hverdagslige begrepene** og en oversikt over hva som skal gjøres, spesielt når vi viser bilder som etterfølges av tilhørende aktivitet.» (Barnehage)
- «Det gir **en trygghetsfølelse** i gruppa, og trygghet til eget språk og identitet. De norskspråklige barna har også stor nytte av det. Vi bruker der mye i engelsktrening også.» (Barnehage)
- «De norskspråklige barna har også lært seg noen ord på russisk. **Dette er veldig morsomt, og vi kan bruke Bravo-ordene til å lære av hverandre.**» (Barnehage)

- En stor andel av informantene oppgir at Bravo Intro er kompetansehevende. Dette gjelder spesielt gruppen av informanter som har brukt verktøyet mye og benytter det systematisk inn i det inkluderende språkarbeidet.
- Flere beskriver Bravo Intro som trygghetsskapende også hos de ansatte ved at det inkluderende språkarbeidet blir satt inn i et system som er enkelt å følge. Det gir de ansatte et verktøy og redskap som er enkelt å ta i bruk uavhengig av spesialpedagogisk kompetanse blant de ansatte.

Bravo Intro øker kompetansen hos de ansatte

- «**Verktøyet øker forståelsen til personalet når det kommer til språk og kommunikasjon.** Det er enkelt å ta i bruk. Det jobbes systematisk med Bravo. Det er viktig. Det skal brukes ofte, men ikke for lenge av gangen. Det skal være lystbetont for både barn og ansatte. Og viktig at leken foregår på barna sine vilkår.» (Oppvekstsjef)
- «**De ansatte får et verktøy de kan bruke,** men er viktig at de går ut av komfortsonen og kaster seg ut i det.» (Barnehage)
- «Øker kompetansen til de ansatte over at man begynne rå **reflektere over hva språk betyr, morsmål, identitet.**» (Barnehage)
- «Det hever kompetansen til du ansatt, spesielt blant assistentene som er litt usikre og vanligvis ikke har så mye ansvar. **De kan benytte verktøyer og støtte seg på det. I tillegg senker det terskelen for å snakke fag og utvide verktøyet.** Flere av de ansatte snakker allerede om hvordan vi kan bruke Bravo til andre deler av språkundervisningen.» (Barnehage)
- «Verktøyet hever kompetansen til de ansatte. **Det er blant annet nyttig å høre hvilke ord, lyder og sammensetninger som barna opplever som vanskelig.**» (Skole)

- **Noen av informantene trekker frem følgende barrierer:**

- Organisatoriske barrierer: tid, kapasitet, personalmangel.
- Høy terskel for å sette seg inn i nye verktøy.
- En oppfattelse om at det krever mye å ta i bruk Bravo Intro og komme i gang med systematisk bruk.
- Personavhengig: Bruken av verktøyet er ikke satt i system, men er avhengig av en eller få personer på enheten.

Barrierer ved bruk av Bravo Intro

- «Er mye som skal samkjøres for at det skal brukes systematisk.» (Barnehage)
- «Tok tid å komme i gang med verktøyet. Krever litt å sette seg inn i nye ting, se på videoene, lære seg verktøyet. Tid er en barriere» (skole)
- «Det tar tid å bli trygg på slike verktøy, men er viktig å gå ut av komfortsonen og bare komme i gang. Det må brukes jevnt og trutt, så man får det inn i en rutine. Jeg kan se for meg at noen syntes det blir for skole-setting, men da er det viktig at de ansatte blir med på leken og viser. Det skal være gøy.» (Barnehage)
- «Noen hiver seg mer ut i det, mens andre vil ha mer kontroll og vegrer seg litt. Bravo er et utgangspunkt, så man må bare starte. Må kaste oss ut i det.» (Barnehage)
- «Hvis man skal få til at bruken av et slik verktøy har nytteverdi er det viktig med felleskap om det og at det brukes systematisk. (Oppvekstsjef)

Forbedringspunkter og muligheter for videre bruk

- **Forbedringspunkter:**

- Skole: Ønske om mer tilpasset skolehverdagen. Flere av ordene blir beskrevet som «for barnslige» og at Bravo Intro ikke treffer en eldre målgruppe.
- Utvide med korte setninger som brukes ofte, som for eksempel "Jeg er tørst», "Kan jeg få».
- Kurs og seminarer/webinarer om hvordan verktøyet kan brukes som alle ansette i barnehagen kan delta på.
- Mindre bildekort.
- Ønske om Bravo på flere språk.
- Oppgavebok/arbeidsbok hvor elevene kan jobbe mer med ordene og språkforståelse (skole).
- En av informantene ønsker bøker med bilder og enkel tekst. For eksempel eventyr som kunne stått både på ukrainsk og norsk.

- Informanter som er fornøyd med Bravo Intro oppgir stort ønske og motivasjon til å fortsette og bruke verktøyet.
- Flere svarer at de ønsker å se på muligheter for videre bruk av Bravo Intro i språkopplæringen.

Hva kjennetegner de som er fornøyd og de som er mindre fornøyd mer Bravo Intro?

HØY GRAD AV TILFREDSHET

Har brukt verktøyet mye.

Beskriver terskelen for å ta det i bruk som lav.

Det brukes systematisk inn i det inkluderende språkarbeidet. Målgruppen er hele barnegruppen på avdelingen/enheten.

Kom tidlig i gang.

Beskriver verktøyet som kompetansehevende og lett å ta i bruk av både spesialpedagoger, assistenter og vikarer.

Informanter som er tilfreds med verktøyet kjennetegnes av at de bruker Bravo Intro systematisk på avdelingen/enheten slik at bruken blir satt i system og at de ansatte får eierskap og god kjennskap til bruken av Bravo Intro.

LAV GRAD AV TILFREDSHET

Opplevde ikke særlig nytteverdi av verktøyet og har derfor ikke brukt det så mye.

Beskriver Bravo Intro som lite motiverende og kjedelig for barna.

Bruker Bravo Intro først og fremst med barnegrupper hvor barna har et annet morsmål enn norsk og ikke inn i det inkluderende språkarbeidet.

En av informantene beskriver Bravo Intro som «enda et verktøy» og at det tar tid og ressurser og sette seg inn i.

Informanter som er mindre tilfreds med verktøyet kjennetegnes av at bruken av Bravo Intro ofte gjennomføres kun med en fast barnegruppe og ikke systematisk på hele enheten. Dette medfører at gjennomføringen blir mer personavhengig og i mindre grad rutinebasert.

Oppsummering av intervjuene

1. Informanter som oppgir at de er fornøyde med Bravo Intro følger i større grad ukeplanene, jobber mer systematisk med verktøyet og beskriver en høyere nytteverdi av Bravo Intro enn de som ikke har brukt verktøyet så mye.
2. Forskjeller mellom barnehage og skole kommer tydeligere frem i intervjuene enn i spørreundersøkelsen. Bruken av Bravo Intro er mer systematisk og rutinebasert i barnehagen og lettere å implementere inn i det inkluderende språkarbeidet.
3. Bravo Intro er kompetansehevende for de ansatte. Flere oppgir at det er lett å sette seg inn i, og at de setter pris på at det er et ferdig opplegg med ukeplaner. Dette gir de ansatte et verktøy og redskap som kan benyttes både av spesialpedagoger, assistenter, vikarer og andre ansatte. Det senker dermed terskelen for inkluderende språkarbeid.

Oppsummering

Hovedpunkter fra evalueringen.

Hovedfunn fra evalueringen av Bravo Intro

01: HØY GRAD AV TILFREDSHET

De aller fleste oppgir at de er fornøyd med Bravo Intro. Respondenter som har brukt verktøyet mye i løpet av det siste året oppgir en høyere grad av tilfredshet enn respondenter som har brukt verktøyet litt.

Hele 82 % oppgir at de vil anbefale bruk av Bravo Intro videre til andre.

Til tross for at det ikke er tilpasset skole, er det nokså vellykket for bruk i skolen. Forskjellen i gjennomsnitt mellom barnehage og skole er liten, men barnehage svarer noe mer positivt på nytteverdi og grad av systematikk i bruken av Bravo Intro.

02: STOR NYTTEVERDI

Bravo Intro oppleves nyttig for å skape mestring, læring, trygghet og engasjement. Spesielt vurderer respondentene nytten av Bravo Intro høyt når det kommer til barnas ord- og begrepsforståelse.

Flere av informantene i intervjuene oppgir at Bravo Intro er **kompetansehevende** for de ansatte. Det gir økt fokus på inkluderende språkarbeid og fokus på morsmål, identitet og samspill.

Bravo Intro skaper trygghet og mestring for barn ved at det er inkluderende og gøy. Verktøyet gir trygghet til de ansatte ved at det er lavterskel og et ferdig opplegg som de kan benytte inn i det inkluderende språkarbeidet.

03: BARIERRER FOR Å KOMME I GANG MED DEN SYSTEMATISKE BRUKEN

Den fremste barrieren er **tid og kapasitet**. Dette kommer særlig frem i de kvalitative funnene fra intervjuene.

12 % svarer at de brukt Bravo Intro mye det siste året, mens 76 % svarer at de har brukt det litt. Dette viser at mange enda ikke har kommet i gang med den systematiske bruken.

Respondenter som har brukt Bravo Intro mye svarer mer positivt og at de bruker verktøyet mer systematisk.

